سال (18) چنڇر 03 جنوري 2026ع 13 رجب المرجب 1447 هه صفحا 6 - ملهه 30 رپيا شمارو (104)

ABC Certified
THE MOST INFLUENTIAL & WIDELY ACCLAIMED SINDHI DAILY OF PAKISTAN
هڪ ئي وقت ڪراچي ۽ حيدرآباد مان شايع ٿيندڙ قديم سنڌي اخبار
THE DAILY IBRAT Hyderabad
روزاني عبرت حيدرآباد
68 Years 1958 - 2025
Regd: NO-2430-B
Hyd: Ph: 2728703-4, 2728571-2, Fax: 2781879, 2784300 - Isld Ph: 2823277
Karachi Ph: 2272030-7 - 4538862-3 - Fax: 2272038-9 - 4543839 - 2639492- Lahore: Ph: 5854047-8
سال (94) چنڇر 03 جنوري 2026ع 13 رجب المرجب 1447 هه صفحا 6 - ملهه 30 رپيا شمارو (141)
website: www.dailyibrat.com Email: ibrat@yahoo.com, ibratmarketing@yahoo.com

اثرائتي ۽ ذميدار حڪمرانيءَ جو بنياد آئين ۽ قانون جي پاسداري ۽ عوامي احترام تي ٻڌل آهي: چيف جسٽس يحيٰ آفريدي

مضبوط انتظاميه ۽ عدليه آئيني حڪمراني ۽ قانون جي بالادستي کي هٿي وٺرائڻ لاءِ هڪٻئي جي مدد ۽ تڪميلي ڪردار ادا ڪن ٿا عوام کي تڪڙي ۽ اثرائتي انصاف جي فراهمي پهرين ترجيح آهي

پروبيشنري آفيسر پنهنجي پيشيوراڻي زندگيءَ ۾ ديانت، انصاف ۽ قانون جي پابنديءَ کي هميشه مقدم رکن، جوابده ۽ مؤثر طرز حڪمراني جي شروعات عوام ۽ قانون ٻنهي جي احترام سان ٿئي ٿي

سول سروسز اڪيڊمي لاهور ۾ 53هين ڪامن ٽريننگ پروگرام تحت 136 پروبيشنري آفيسرن تي ٻڌل وفد ڊائريڪٽر جنرل سول سروسز اڪيڊمي فرحان عزيز خواجه جي اڳواڻيءَ ۾ چيف جسٽس سان مليو

آگسٽ 2026ع تائين سڄي ملڪ جي عدالتن ۾ شمسي توانائيءَ جي نظام، اي لائبريرين، صاف پاڻيءَ جون سهولتون، عورتن لاءِ خصوصي انفراسٽرڪچر جي فراهميءَ جو منصوبو آهي: وفد کي آگاهي

اسلام آباد (اي پي پي) چيف جسٽس آف پاڪستان جسٽس يحيٰ آفريدي آئيني طرز حڪمراني اداره جاتي هم آهنگي ۽ عوامي خدمت جي اعليٰ اخلاقي اصولن جي اهميت تي زور ڏيندي چيو ته مؤثر ۽ ذميدار حڪمرانيءَ جو بنياد آئين ۽ قانون جي پاسداري ۽ عوامي احترام تي ٻڌل آهي سپريم ڪورٽ پاران جاري پڌرائيءَ موجب اها ڳالهه چيف جسٽس سول سروسز
بقايا نمبر 30 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: چيف جسٽس آف پاڪستان جسٽس يحيٰ آفريدي ڪامن ٽريننگ پروگرام سول سروسز اڪيڊمي جي پروبيشنري آفيسرن سان خطاب ڪندي

ايران ۾ مظاهرو ڪندڙن جي مدد لاءِ تيار آهيون: آمريڪي صدر

ٽرمپ جو بيان کي ايران جي اندروني صورتحال تي سخت آمريڪي موقف طور ڏٺو پيو وڃي

واشنگٽن (اي پي پي) آمريڪي صدر ڊونلڊ ٽرمپ چيو آهي ته جيڪڏهن ايران ۾ پرامن مظاهرو ڪندڙن کي تشدد جو نشانو بڻائڻ
بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 2

ڪئناڊا ۾ ايئر انڊيا جي پائليٽ کي نشي جي حالت ۾ هجڻ سبب اڏام مان لاٿو ويو

وينڪوور (اي پي پي) ڪئناڊا ۾ ايئر انڊيا جي پائليٽ کي نشي جي حالت ۾ هجڻ سبب اڏام مان لاٿو ويو. ڪشمير ميڊيا
بقايا نمبر 31 ڏسو صفحو 2

مذهبي معاملن بابت وفاقي سيڪريٽري ڊاڪٽر سيد عطاءالرحمان پاڪستان ۾ ٿي ويو

اسلام آباد (اي پي پي) مذهبي معاملن بابت وفاقي سيڪريٽري ڊاڪٽر سيد
بقايا نمبر 32 ڏسو صفحو 2

9 مئي ڊجيٽل دهشتگردي ڪيس: سينئر صحافين شاهين صهبائي، صابر شاڪر، وجاهت سعيد، حيدر مهدي ۽ معيد پيرزادا کي ٻه ٻه ڀيرا عمر قيد

اسلام آباد جي دهشتگردي ٽوڙ عدالت 9 مئي تي رياستي ادارن خلاف ڊجيٽل دهشتگردي واري ڪيس جو فيصلو ٻڌائي ڇڏيو، پراسڪيوشن طرفان ڪيس ۾ گڏيل طور تي 24 شاهدن کي پيش ڪيو ويو

اي ٽي سي جي جج طاهر عباس ڪيس جو محفوظ فيصلو ٻڌايو، پراسڪيوشن طرفان راجا نويد حسين ڪياني عدالت ۾ پيش ٿيو، جوابدارن طرفان ايڊووڪيٽ گلفام اشرف گورائيا پيش ٿيو

ايڊووڪيٽ گلفام گورائيا کي عدالت طرفان وڪيل مقرر ڪيو ويو هو، دهشتگردي ٽوڙ عدالت جوابدارن کي ٻين قلمن ۾ پڻ گڏيل طور 35 سال قيد ۽ هر هڪ کي 15 لک رپيا ڏنڊ جي سزا ٻڌائي

عدالت پراسڪيوشن جي استدعا تي جوابدارن جي غير موجودگي ۾ ٽرائل مڪمل ڪري ڪيس جو فيصلو محفوظ ڪيو هو، معيد پيرزادا ۽ سيد اڪبر حسين کي عمر قيد جي سزا ٻڌائي وئي

اسلام آباد (مانيٽرنگ ڊيسڪ) اسلام آباد جي دهشتگردي ٽوڙ عدالت 9 مئي تي رياستي ادارن خلاف ڊجيٽل دهشتگردي واري ڪيس جو فيصلو ٻڌائي ڇڏيو. اي ٽي سي اسلام آباد ۾ پراسڪيوشن طرفان ڊجيٽل دهشتگردي واري ڪيس ۾ گڏيل طور تي 24 شاهدن کي پيش ڪيو ويو جج طاهر عباس ڪيس جو محفوظ فيصلو ٻڌايو. پراسڪيوشن طرفان راجا نويد حسين
بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 2

9 مئي ڊجيٽل دهشتگردي ڪيس ۾ سزا ٻڌايل سينئر صحافين شاهين صهبائي، صابر شاڪر، وجاهت سعيد، حيدر مهدي ۽ معيد پيرزادا جون فائيل فوٽو

اسٽيبلشمينٽ سان ڳالهين لاءِ تيار آهيان، عاصم منير سان ضرور ملندس: وزيراعليٰ ڪي پي ڪي

پي ٽي آءِ جي باني چيئرمين عمران خان اسٽيبلشمينٽ سان ڳالهين بابت ڪيس ڪا هدايت ناهي ڏني

ڳالهين بابت پي ٽي آءِ باني ناهي چيو، اهو ٽاسڪ محمود اچڪزئي ۽ علامه ناصر عباس حوالي ڪيو ويو آهي

پي ٽي آءِ باني سان سندس ملاقات نه پئي ڪرائي وڃي، ملڪ ۾ آئين ۽ قانون جي بالادستي هئڻ گهرجي ۽ ڊرون حملا بند ٿيڻ گهرجن

پشاور (مانيٽرنگ ڊيسڪ) خيبرپختونخوا جي وڏي وزير محمد سهيل آفريدي چيو آهي ته پاڪستان تحريڪ انصاف (پي ٽي آءِ) جي باني چيئرمين عمران خان
بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 2

ٻلاول ڀٽو زرداري سان آءِ جي سنڌ جاويد عالم اوڍو جي ملاقات، امن لاءِ ايڪشن پلان بابت آگاهي

آءِ جي جاويد عالم اوڍو بلاول هائوس پهچي پيپلز پارٽي جي چيئرمين سان ملاقات ڪئي

ملاقات ۾ صوبي ۾ امن امان قائم ڪرڻ بابت پنهنجي ايڪشن پلان بابت آگاهه ڪيو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) پيپلز پارٽي جي چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري جي آءِ جي سنڌ جاويد عالم اوڍو سان ملاقات، ملاقات ۾
بقايا نمبر 33 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: آءِ جي سنڌ جاويد عالم اوڍو پ پ چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري سان ملاقات دوران ورتل فوٽو

پاڪ ايئر فورس جي اڳوڻي سربراهه جي ڌيءَ آمريڪا ۾ روڊ حادثي ۾ فوت

ڪائونٽي ڊيڊوڊي ۾ ويڪ اينڊ دوران هڪ مقامي ٽيوٽاپوشن ڪار حادثي ۾ فوت ٿي وئي

واشنگٽن (ڪ م ڊ) پاڪ ايئر فورس جي اڳوڻي سربراهه ايئر مارشل نور خان جي ڌيءَ ڊاڪٽر فائقه نور خان آمريڪا ۾ روڊ حادثي ۾ حياتي وڃائي ويٺي، پرڏيهي خبررساں اداري جي رپورٽ موجب، آمريڪي رياست ورجينيا جي
بقايا نمبر 34 ڏسو صفحو 2

سنڌ حڪومت پاران صوبي کان ٻاهر تعليم، صحت ۽ مفت رهائش جا منصوبا اهم آهن: بلاول ڀٽو

بلوچستان ۾ سنڌ پيپلز هائوسنگ اسڪيم تحت ساڍا چار هزار متاثر خاندانن کي گهر تعمير ڪري ڏنا پيا وڃن

گوجر خان، پين، رحيم يار خان، ڊيره اسماعيل خان ۽ مظفرڳڙهه ۾ جديد اسپتالون تعمير ڪيون پيون وڃن

خيبرپختونخوا ۾ گرلز ڪاليج ۽ عورتن لاءِ ووڪيشنل ٽريننگ سينٽر تعمير ڪيا پيا وڃن: آگاهي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) پاڪستان پيپلزپارٽي جي چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري جي صدارت هيٺ سنڌ حڪومت جي صوبي کان ٻاهر جاري عوامي فلاحي منصوبن بابت اجلاس منعقد ٿيو اجلاس دوران چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري کي سنڌ حڪومت پاران صوبي کان ٻاهر تعليم صحت ۽ مفت رهائش جي جاري منصوبن بابت تفصيلي بريفنگ ڏني وئي بريفنگ ۾ ٻڌايو ويو ته بلوچستان جي ضلعي صحبت پور ۾ سنڌ
بقايا نمبر 35 ڏسو صفحو 2

سوئٽزرلينڊ ۾ باهه سبب فوت ٿيلن ۾ وڏي انگ ۾ پرڏيهي سياح شامل

زخمين کي علاج جي لاءِ پاڙيسري ملڪن ڏانهن منتقل ڪيو ويو

برن (اي پي پي) سوئٽزرلينڊ جي تفريحي ماڳ ڪرينز — مونٽانا جي شراب خاني ۾ باهه لڳڻ سبب فوت ٿي ويلن ۾ وڏي انگ
بقايا نمبر 36 ڏسو صفحو 2

جسٽس منصور علي شاهه کي 16 ڪروڙ ۽ جسٽس اطهر من الله کي 15 ڪروڙ پينشن ملي وئي

27 هين آئيني ترميم ڪانپوءِ پنهنجي عهدن تان استعيفيٰ ڏيڻ ڪانپوءِ ٻنهي ججن کي پينشن ادا ڪئي وئي

رينٽ ساڍا ٽي لک، سپيريئر جوڊيشل الائونس 11 لک کان وڌيڪ مقرر ڪيو ويو هو: قانون واري وزارت

جسٽس منصور علي شاهه 16 سال ۽ جسٽس اطهر من الله 11 سال کان وڌيڪ ملازمت ڪئي، ٻنهي 27 هين آئيني ترميم جي منظوري ڪانپوءِ استعيفيٰ ڏني

اسلام آباد (مانيٽرنگ ڊيسڪ) جسٽس منصور علي شاهه ۽ جسٽس اطهر من الله 27 هين آئيني ترميم ڪانپوءِ پنهنجي عهدن تان استعيفيٰ ڏيڻ ڪانپوءِ ٽربيونار 16 ڪروڙ 10 لک رپيا ۽ 15 ڪروڙ 40 لک
بقايا نمبر 37 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: رٽائرڊ ٿيل جسٽس صاحبان جي حڪومت طرفان پينشن جاري ڪئي وئي

ڪئناڊا ۾ ايئر انڊيا جي پائليٽ کي نشي جي حالت ۾ هجڻ سبب اڏام مان لاٿو ويو

وينڪوور (اي پي پي) ڪئناڊا ۾ ايئر انڊيا جي پائليٽ کي نشي جي حالت ۾ هجڻ سبب اڏام مان لاٿو ويو
بقايا نمبر 38 ڏسو صفحو 2

جنرل (ر) فيض حميد جي وڪيل ميان علي اشفاق جو لائسنس معطل

پاڪستان ۾ مقرر ايران جي سفير جو اي پي هيڊڪوارٽرز جو دورو

پاڪستان اسٽاڪ ايڪسچينج ۾ سال 2025 دوران بينچمارڪ شيئرز انڊيڪس نئين رڪارڊ

افغانستان ۾ برسات، برفباري ۽ ٻوڏ سبب 17 ڄڻا فوت، 12 زخمي

بقايا نمبر 26 ڏسو صفحو 2

گرڊ آف گرڊ ليوي ايڪٽ 2025ع ۾ ترميم جي صدارتي حڪمنامي لاءِ ڪارروائي جي منظوري

پي آءِ اي جي 75 سيڪڙو شيئرز جي نجڪاري ڪاميابي سان طئي ٿي، بڊنگ جو عمل انتهائي شفاف رهيو: وزيراعظم

گڏيل عرب امارات جي صدر شيخ محمد بن زايد النهيان سان ڏاڍيون ملاقاتون ٻطرفي لاڳاپن ۽ گڏيل مشاورت جي ڏس ۾ انتهائي ڪارائتيون رهيون

سعودي ولي عهد ۽ وزيراعظم شهزاده محمد بن سلمان سان پاڪ سعودي لاڳاپن کي وڌيڪ فروغ ڏيڻ جي حوالي سان ڳالهه ٻولهه ٿي

اسان ملڪ کي ڊيفالٽ جي ويجهو کان ڪڍي معاشي استحڪام تائين آندو آهي، ملڪ ترقي طرف وڌي رهيو آهي

اسلام آباد (اي پي پي) وفاقي ڪابينا آف گرڊ ڪيپٽو پاور پلانٽس کي گئس جي فراهمي جي حوالي سان آف گرڊ (ڪيپٽو پاور پلانٽس) ليوي ايڪٽ 2025ع ۾
بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: وزيراعظم محمد شهباز شريف وفاقي ڪابينا ۾ اجلاس جي صدارت ڪندي

بلو اڪانومي قومي معاشي ترقيءَ ۾ اهم ڪردار ادا ڪري سگهي ٿي: احسن اقبال

گوادر پورٽ ۽ ڪراچي پورٽ کي وچ ايشيا سان واپاري رابطن کي هٿي ڏيڻ لاءِ ترقي ڏني پئي وڃي

بلوچستان جا ساموندي علائقا قومي معيشت ۾ فيصلائتو ڪردار ادا ڪرڻ جي ڀرپور صلاحيت رکن ٿا

اسلام آباد (اي پي پي) رٿابندي، ترقي
بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو 2

سردار عتيق احمد خان پبلڪ اڪائونٽس ڪميٽي اي جي ڪي جي ميمبرشپ تان استعيفيٰ ڏئي ڇڏي

اسلام آباد (اي پي پي) جمون ڪشمير جي
بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 2

وڏي وزير جي پ پ چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري سان ملاقات انتظامي ۽ سياسي صورتحال تي ڳالهيون

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي وڏي وزير
بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو 2

سنڌ اطلاعات کاتي جي سينيئر آفيسر سرور سميجو کي ڊائريڪٽر جي عهدي تي ترقي ڏيڻ جي سفارش

ڪراچي (بيورو رپورٽ) چيف سيڪريٽري
بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو 2

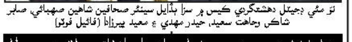

سنڌ حڪومت پاران ڪراچي ۾ ڊاهيل عمارتن جي رهواسين کي مفت رهائش ڏيڻ جو فيصلو

شهر ۾ 588 انتهائي خطرناڪ عمارتن مان 471 جي سروي مڪمل ڪري ورتي آهي: شرجيل ميمڻ

جيڪي عمارتون خالي ڪيون ويون آهن انهن کي ڊاهيو ويندو ۽ متاثرن جي بحالي کي يقيني بڻايو ويندو

حيدرآباد ۽ سکر سميت صوبي جي ٻين شهرن ۾ خطرناڪ عمارتن جي نشاندهي لاءِ سروي ڪيا ويندا

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي سينيئر وزير اطلاعات، ٽرانسپورٽ ۽ ماس ٽرانزٽ واري صوبائي وزير شرجيل انعام ميمڻ چيو آهي ته خطرناڪ عمارتن کي خالي ڪرائڻ ۽ انهن کا ڊاهڻ جي لاءِ ترجيحي قدم کڻڻ جو فيصلو ڪيو ويو آهي ته جيئن شهرين کي محفوظ رهائش فراهم ڪري
بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو 2

وڏي وزير سنڌ سيڪريٽريٽ جو اوچتو دورو ڪيو، ڪيترائي آفيسر غير حاضر

سيڪريٽريٽ جي دوري دوران جاري ترقياتي ۽ سينگار ٽوڙي مرمتي ڪمن جو جائزو ورتو

مختلف کاتن جا ڇهه سيڪريٽري غير حاضر مليا، فوري وضاحت طلب ڪرڻ جون هدايتون

ڪراچي (رپورٽ: راهب ڳاهو) سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه جمعي جي ڏينهن اوچتو سنڌ سيڪريٽريٽ جو دورو ڪيو ۽ اتي جاري ترقياتي ۽ سينگار ٽوڙي مرمتي ڪمن جو جائزو ورتو. سنڌ
بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: ايڊيشنل آءِ جي آزاد خان عهدو سنڀالي ورتو، پوليس جي دستي سلامي پيش ڪئي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ايڊيشنل آءِ جي آزاد خان جو ڪراچي پوليس آفيس پهچڻ تي ڊي آءِ جي ايڊمن ڊي آءِ جي
بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: ميئر ڪراچي بيرسٽر مرتضيٰ وهاب ترقياتي اسڪيمن جو افتتاح ڪري دعا گهرندي

اسلام آباد: چيئرمين سينيٽ سيد يوسف رضا گيلاني ايران صدر جي قومي ورڪشاپ بلوچستان جي شرڪت ڪندڙن سان ورتل گروپ فوٽو

پاڪستان اسٽاڪ ايڪسچينج ۾ تيزي، 100 انڊيڪس ۾ 1 لک 78 هزار 504 پوائنٽس

ڪراچي ۾ آءِ بي جي ڪارروائي، وهي کاتا جو ٻه گروپ جا 8 ڀاڱيدار گرفتار

سنڌ ۾ نئين آءِ جي جي مقرري بعد پوليس جي انتظامي ۽ وڏن عهدن جون تبديليون

سي ٽي ڊي جي ايڊيشنل آءِ جي آزاد خان کي بدلي ڪري ڪراچي پوليس چيف مقرر

شرجيل ڪرل اقبال دارا، پرويز احمد چانڊيو، ڪيپٽن رٽائرڊ فيصل عبدالله ۽ ناصر آفتاب بدلي

ڪراچي (رپورٽ: راهب ڳاهو) آءِ جي سنڌ جي مقرري ڪانپوءِ پوليس کاتي ۾ نئين سال جي شروعات ۾ اهم انتظامي ۽ وڏن عهدن جون تبديليون سي ٽي ڊي جي ايڊيشنل آءِ جي آزاد خان کي بدلي ڪري ڪراچي پوليس چيف مقرر ڪيو ويو ذوالفقار علي لاڙڪ کي ايڊيشنل آءِ جي سي
بقايا نمبر 18 ڏسو صفحو 2

صوبائي سليڪشن بورڊ ٽو جو اجلاس، 270 آفيسرن کي ترقي ڏيڻ جي سفارش

چيف سيڪريٽري جي صدارت هيٺ اجلاس ۾ آفيسرن جي ترقي بابت ڪيسن جو جائزو ورتو ويو

ڪارڪردگي ۽ اهليت تحت 270 آفيسرن کي اعليٰ گريڊن ۾ ترقي ڏيڻ جي سفارش ڪئي وئي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) چيف سيڪريٽري سنڌ آصف حيدر شاهه جي صدارت هيٺ صوبائي سليڪشن بورڊ ٽو جو اجلاس منعقد ٿيو جنهن ۾ مختلف کاتن سان لاڳاپيل آفيسرن جي ترقي بابت ڪيسن جو جائزو ورتو ويو اجلاس ۾ چيئرمين پلاننگ اينڊ ڊولپمينٽ بورڊ، سينيئر ميمبر بورڊ آف
بقايا نمبر 17 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: چيف سيڪريٽري آصف حيدر شاهه اجلاس جي صدارت ڪري رهيو آهي

سعودي ولي عهد ۽ قطر جي امير جو رابطو علائقائي صورتحال تي ڳالهيون

تائيوان کي چين جو اڻٽٽ حصو تسليم ڪريون ٿا: پاڪستان

اسلام آباد: وفاقي وزير علي پرويز ملڪ پاڪستان ۾ سعودي عرب جي سفير نواف بن سعيد احمد المالڪي سان ملاقات ڪندي

ڪراچي ۾ سڪل تي ٽريفڪ حادثي ۾ هڪ شخص فوت ٿي ويو

بقايا نمبر 42 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ ٽرالر جي ٽڪر ۾ موٽرسائيڪل سوار عورت فوت ٿي وئي

بقايا نمبر 43 ڏسو صفحو 2

ڪراچي جي مختلف علائقن مان ٻن عورتن جا لاش هٿ آيا، جاچ شروع

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي جي مختلف علائقن ۾ عورتن جا لاش ملڻ جا ٻه الڳ الڳ واقعا، پهريون واقعو ڊوراجي
بقايا نمبر 44 ڏسو صفحو 2

صوبائي گهرو اوقعي جو سخت نوٽيس ورتو ايس ايس پي کان فوري تفصيل رپورٽ طلب

ڪراچي ۾ مين هول مان ٻن عورتن، هڪ ٻار ۽ مرد جا تشدد ٿيل لاش هٿ آيا

ڪياماڙي مائي ڪلاچي ڦاٽڪ جي ويجهو گٽر لائين جي مين هول مان لاش هٿ ڪيا ويا

اطلاع ملڻ تي پوليس واقعي واري هنڌ پهچي ۽ مقتولن جا لاش ڪيرائي اسپتال منتقل ڪيا

هٿ آيل لاش 10 کان 12 ڏينهن پراڻا لڳي رهيا آهن پوليس واقعي جي جاچ شروع ڪري ڇڏي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي جي علائقي ڪياماڙي ۾ واقع مائي ڪلاچي ڦاٽڪ جي ويجهو مين هول مان چار لاش هٿ آيا آهن اطلاع ملندي واقعي واري هنڌ پوليس وئي ۽ مقتولن جا لاش قانوني ڪارروائي جي لاءِ اسپتال منتقل ڪيا ويا. پوليس موجب لاش ٻن عورتن هڪ ٻار ۽ هڪ مرد جا آهن پوليس ذريعن جو چوڻ آهي ته لاش تشدد ٿيل آهن ڊي آءِ جي سائوٿ جو چوڻ آهي ته هٿ آيل لاش 10 کان 12 ڏينهن پراڻا لڳي رهيا آهن پوليس واقعي بابت وڌيڪ جاچ
بقايا نمبر 45 ڏسو صفحو 2

دادو ۽ بدين ضلعن ۾ جاري ۽ رهيل ترقياتي اسڪيمون فوري مڪمل ڪيون وڃن: جام خان شورو

ترقياتي منصوبن جي وقت سر تڪميل وڌيڪ ترجيح آهي، ڪام غفلت برداشت نه ڪبي

دلهار تعلقي اسپتال جي تعميراتي ڪم کي جلد از جلد مڪمل ڪيو وڃي: صوبائي وزير

ڪراچي (بيورو رپورٽ) وزير منصوبا بندي ۽ ترقي سنڌ جام خان شورو جي صدارت هيٺ دادو ۽ بدين ضلعن جي ترقياتي اسڪيمن بابت هڪ اهم اجلاس منعقد ٿيو. اجلاس ۾ چيئرمين پلاننگ اينڊ ڊولپمينٽ بورڊ سيد نجم احمد شاهه لاڳاپيل کاتن جا سيڪريٽرين پي اينڊ ڊي جا ميمبر ۽ ٻيا
بقايا نمبر 16 ڏسو صفحو 2

آءِ جي جاويد عالم اوڍو سان نامور ڪرڪيٽر شاهنواز ڏاهاڻي جي ملاقات، عهدو سنڀالڻ تي مبارڪباد پيش

ڪراچي (بيورو رپورٽ) آءِ جي سنڌ جاويد عالم اوڍو سان عالمي شهرت يافته نامور
بقايا نمبر 46 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: چيئرمين سينيٽ سيد يوسف رضا گيلاني کي شرڪت ڪندڙ سوينئر پيش ڪندي

يورپ وينداڙ 200 پناهگيرن جي ٻيڙي ٻڏي وئي، 7 ڄڻا اجل جو شڪار، ڪيترائي گم

گيمبيا جي سمنڊ ڪناري تي 200 پناهگيرن کي کڻي ويندڙ ٻيڙي ٻڏي وئي

بقايا نمبر 47 ڏسو صفحو 2

اپوزيشن پارٽيون فضل الرحمان کي اپوزيشن ليڊر نامزد ڪن ته ڳالهيون ٿي سگهن ٿيون: عبدالغفور حيدري

مولانا فضل الرحمان اڳ به هن عهدي تي خدمتون سرانجام ڏئي چڪو آهي

پاڪستان ۽ افغانستان جي وچ ۾ مسئلا ڳالهين جي ذريعي حل ٿيڻ گهرجن

بقايا نمبر 25 ڏسو صفحو 2

پاڪستان ۾ ايران جي سفير رضا اميري جو اي پي هيڊڪوارٽرز جو دورو

بقايا نمبر 24 ڏسو صفحو 2

ٻئي وزيراعظم اسحاق ڏار جي پرڏيهي وزيرن سان ٽيليفونڪ رابطا

بقايا نمبر 23 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: مئنيجنگ ڊائريڪٽر محمد عاصم کيچي اي پي پي هيڊ ڪوارٽر جي دوري دوران ايران جي سفير رضا اميري-مقدم سان ورتل گروپ فوٽو

Daily Ibrat Karachi
Saturday 3rd January 2026
Daily Ibrat Hyderabad
Saturday 3rd January 2026

ايشيا سان واپاري رابطن کي هٿي ڏيڻ لاءِ ترقي ڏني پئي وڃي ته جيئن پاڪستان کي علائقائي واپار جو موثر گيٽ وي بڻائي سگهجي. سندس چوڻ هو ته بليو اڪانومي کي صرف ماهيگيريءَ تائين محدود نه رکي سگهجي ٿو بلڪ فش پروسيسنگ، برانڊنگ ۽ عالمي مارڪيٽن تائين رسائيءَ لاءِ مارڪيٽنگ تي به ڀرپور توجهه ڏيڻ اڻٽر آهي. وفاقي وزير چيو ته دنيا جا ڪيترائي ملڪ ساموندي وسيلن جي دانشمندانه استعمال سان بليو اڪانومي کي پنهنجي معاشي ترقي جو مضبوط ٿنڀ بڻايو آهي، جڏهن ته پاڪستان ۾ خاص ڪري بلوچستان جا ساموندي علائقا قومي معيشت ۾ فيصلائتو ڪردار ادا ڪرڻ جي ڀرپور صلاحيت رکن ٿا. هن ٻڌايو ته رٿابندي واري وزارت ميري ٽائم شعبي جي منصوبن لاءِ بنيادي ڍانچو ۽ پاليسي فريم ورڪ تيار ڪري ورتو آهي.

بقايا	6	منظوري

ترميم جو صدارتي حڪمنامو جاري ڪرڻ جي لاءِ ڪارروائي جي منظوري ڏني، چڪي جڏهن ته وزيراعظم محمد شهباز شريف چيو آهي ته پي آءِ اي جي 75 سيڪڙو شيئرز جي نجڪاري ڪاميابي سان طئي ٿي ۽ بڊنگ جو عمل انتهائي شفاف رهيو هلندڙ مالي سال جي پهرين ته ماهي ۾ جي ڊي پي ۾ خاطرخواهه اضافو خوش آئنده آهي. گڏيل عرب امارات جي صدر شيخ محمد بن زايد النهيان سان تازيون ملاقاتون ٻطرفي لاڳاپن ۽ گڏيل مشاورت جي ڏس ۾ انتهائي ڪارائتيون رهيون. سعودي ولي عهد ۽ وزيراعظم شهزاد محمد بن سلمان سان پاڪستان ۽ سعودي عرب جي وچ ۾ لاڳاپن کي وڌيڪ فروغ ڏيڻ جي حوالي سان ڳالهه ٻولهه ٿي. ڪالهه جمعي ڏينهن وزيراعظم آفيس جي ميڊيا ونگ پاران جاري بيان موجب وزيراعظم محمد شهباز

انتهائي ضروري قرار ڏنو سنڌ جي وڏي وزير سرڪاري وقتن دوران گهٽ سيڪريٽرين ڪي آفيسن ۾ موجود ڏسي اطمينان جو اظهار ڪيو ۽ ان کي انتظامي نظم و ضبط ۽ ذميواري جو سٺو مثال قرار ڏنو بهرحال معائني دوران اهو معلوم ٿيو ته ڇهه سيڪريٽري صبح سادي نائين وڳي تائين آفيسن ۾ غير حاضر هئا.

بقايا	11	سلامي پيش

انويسٽيگيشن ۽ ٻين اعليٰ پوليس آفيسرن پاران استقبال ڪيو ويو. موقعي تي هڪ سلي لباس ۾ ملبوس پوليس جي دستي ڪيس سلامي پيش ڪئي. ايڊيشنل آءِ جي آزاد خان باضابط طور تي ايڊيشنل آءِ جي ڪراچي جو عهدو سنڀاليو. اهو ياد رکڻ گهرجي ته ايڊيشنل آءِ جي ڪراچي آزاد خان اڳ ۾ ايڊيشنل آءِ جي سي ٽي ڊي سنڌ جي عهدي تي خدمتون سرانجام ڏئي رهيو هو. بعد ۾ پاسي ايڊيشنل آءِ جي ڪراچي آزاد خان جي صدارت هيٺ ڪراچي پوليس آفيس ۾ هڪ تعارفي اجلاس منعقد ڪيو ويو.

بقايا	12	پهچي ويون

هڪ لک 78 هزار پوائنٽس جي تاريخي حد پار ڪري ورتي. ڪاروبار جي شروعات تي ئي مارڪيٽ ۾ زبردست خريداري جو رجحان رهيو جنهن سبب هنڊرڊ انڊيڪس 2100 ڪان وڌيڪ پوائنٽس جي اضافي سان هڪ لک 78 هزار 504 پوائنٽس جي بلند ترين سطح تائين پهچي ويو. جيڪو پاڪستان اسٽاڪ مارڪيٽ جي تاريخ جو نئون رڪارڊ آهي. مارڪيٽ ذريعن مطابق بئنڪنگ، توانائي، آئل اينڊ گيس، سيمنٽ ۽ آٽو موبائيل سيڪٽرز ۾ نمايان خريداري ڏسڻ ۾ آئي. مقامي ۽ پرڏيهي سيڙپڪارن مارڪيٽ ۾ ڀرپور دلچسپي جو مظاهرو ڪيو. واضح رهي ته گذريل ڏينهن جي ڇڄائي تي 100 انڊيڪس 2301 پوائنٽس

آفيسرن کي اعليٰ گريڊن ۾ ترقي ڏيڻ جي سفارش ڪئي وئي. گهرو کاتي (پوليس) سان واسطو رکندڙ 43 ڊپٽي سپرنٽينڊنٽس آف پوليس (ڊي ايس پيز) کي سپرنٽينڊنٽ آف پوليس (ايس پي) گريڊ 18 ۾ ترقي ڏيڻ جي سفارش ڪئي وئي صحت کاتي ۾ 165 ميڊيڪل آفيسرن کي سينيئر ميڊيڪل آفيسر جڏهن ته 23 ڊينٽل آفيسرن کي سينيئر ڊينٽل سرجن جي عهدي تي ترقي ڏيڻ جي سفارش ڪئي وئي.

بقايا	18	تبديليون

ٽي ڊي سنڌ مقرر ڪيو ويو شرجيل ڪرل کي ايڊيشنل آءِ جي آپريشن مان بدلي ڪري ايڊيشنل آءِ جي اسپيشل برانچ سنڌ مقرر ڪيو ويو ايڊيشنل آءِ جي ٽريننگ اقبال دارا کي ايڊيشنل آءِ جي آپريشنز سنڌ جو اضافي چارج به ڏنو ويو پوسٽنگ جي انتظار ۾ ويٺل پرويز احمد چانڊيو ڊي آءِ جي اسٽيبلشمينٽ سنڌ مقرر ڪيو ڪيپٽن رٽائرڊ فيصل عبدالله کي سکر مان بدلي ڪري ڊي آءِ جي ميرپورخاص رينج مقرر ڪيو ويو. ناصر آفتاب کي ڊي آءِ جي سکر رينج جو اضافي چارج ڏنو ويو سنڌ حڪومت پاران پوليس کاتي ۾ اهم انتظامي عهدن تي مقررين ۽ بدلين جو نوٽيفڪيشن جاري.

بقايا	19	سوکها

لاکو گروهه جا ٻه اهم ڪارندا گرفتار ڪيا ويا آهن گرفتار ٿيل جوابدارن کي شهر جي مختلف علائقن ۾ ڪيل ڇاپن دوران حراست ۾ ورتو ويو پوليس موجب گرفتار جوابدارن جي سڃاڻپ ابو هريره ۽ دلور جي نالن سان ٿي آهي جوابدار شهر ۾ واپارين ۽ صنعتڪارن کان ڀتو طلب ڪرڻ ۾ ملوث هئا ۽ باقاعده طور سنڌن ريڪي ڪندا هئا. ايس ايس پي عمران خان ٻڌايو ته حاصل ڪيل سموري معلومات ٻاهرين ملڪ ويٺل ڀتو خور گروهه جي سرغنه جي موڪلي

مڪمل ڪندي ميٽر ڪراچي چيو ته انهن سمورن ترقياتي قدمن جو مقصد شهرين کي بهتر سفري سهولتون مهيا ڪرڻ ۽ ڪراچي جي پراڻن انفراسٽرڪچر مسئلن کي مستقل بنيادن تي حل ڪرڻ آهي هن چيو ته ساڳيو قانون ۽ ساڳيا اختيار هئڻ باوجود اڄ قيادت مختلف آهي ۽ موجوده قيادت پاڪستان پيپلزپارٽي جي چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري جي آهي، جنهن سبب شهري ترقي کي حقيقي ترجيح ڏني پئي وڃي هن چيو ته بلوچ ڪالوني ايڪسپريس وي جي تعمير 31 جنوري 2026 تائين مڪمل ڪئي ويندي، جنهن ۾ سڙڪ، نيڪال آب ۽ اسٽريٽ لائٽس سميت سڀ بنيادي سهولتون شامل هونديون ان منصوبي تحت قيوم آباد ڪان شهيد ملت فلائي اوور ۽ اتان جيل چورنگي تائين مڪمل ڪوريڊور عوام لاءِ کوليو ويندو جنهن سان ٽريفڪ جو دٻاءُ گهٽجندو ۽ شهرين کي متبادل رستو ملندو يونيورسٽي روڊ بابت ڳالهائيندي ميئر ڪراچي چيو ته بي آر ٽي منصوبو ماضي ۾ مالي مسئلن سبب سست رفتاري جو شڪار رهيو ۽ سنڌ حڪومت جي مدد سان اهي رڪاوٽون ختم ڪيون ويون آهن. هن وزيراعليٰ سنڌ ۽ صوبائي ڪابينا جو شڪريو ادا ڪندي چيو ته ٺيڪيدار کي واجبات ادا ڪيا ويا آهن ۽ منصوبو ٻيهر شروع ٿي چڪو آهي هن چيو ته يونيورسٽي روڊ بي آر ٽي منصوبي کي 31 جولاءِ تائين مڪمل ڪرڻ جو هدف مقرر ڪيو ويو آهي ته جيئن روزانو سفر ڪندڙ لکين ماڻهن کي درپيش تڪليفن ۾ نمايان گهٽتائي اچي ميئر ڪراچي چيو ته ضلعي ڪورنگي ۾ ڪورنگي ڪاز وي تي تعمير ٿيندڙ 1.3 ڪلوميٽر ڊگهو ڇهه لين وارو برج 31 جنوري کان اڳ مڪمل ڪري عوام لاءِ کوليو ويندو جنهن سان ڪورنگي ۽ ڀرپاسي وارن علائقن ۾ ٽريفڪ جي رواني بهتر ٿيندي هن چيو ته تاج حيدر برج

بقايا	46	مبارڪباد پيش

ڪرڪيٽر ۽ فاسٽ بالر شاهنواز ڏهاڻي ملاقات ڪئي سينٽرل پوليس آفيس ڪراچي ۾ ٿيل ملاقات دوران شاهنواز ڏهاڻي انسپيڪٽر جنرل آف پوليس سنڌ جاويد عالم اوڊو کي عهدي سنڀالڻ تي مبارڪباد پيش ڪئي ۽ سندس لاءِ نيڪ تمنائن ۽ نيڪ خواهشن جو اظهار ڪيو.

بقايا	47	ڪيٽي گم

طوفان سرچ ۽ ريسڪيو آپريشن شروع ڪيو ويو جنهن ۾ 96 پناهگيرن کي بچايو ويو. رپورٽ موجب، ٻيڙي ٻڏڻ سبب ڪيئي ماڻهو گم ٿي ويا آهن جن جي ڳولا جاري آهي. جڏهن ته هينئر تائين 7 ڄڻن جي فوت ٿيڻ جي تصديق ڪئي وئي آهي.

ڪي فرانس جي اسپتالن ۾ منتقل ڪيو ويو آهي جن کي هتي علاج جي سهولت فراهم ڪئي پئي وڃي. فرانس جي پرڏيهي وزارت چيو ته زخمين ۾ 9 فرانس جا شهري شامل آهن ۽ 8 اٽلي جا آهن اٽلي جي پرڏيهي وزير انتونيو تاجاني ٻڌايو ته ٻاهر ۾ لڳ ڀڳ 15 اٽلي جا شهري زخمي ٿيا ۽ ايترا ئي گم آهن شروعاتي معلومات موجب باهه سبب معائنو ٿيل شراب جو دڪان هڪ فرانس جي جوڙي جو هو جڏهن ته اڃان تائين ان سان رابطو نه ٿي سگهيو آهي.

بقايا	37	پينشن ملي وئي

رهين کان وڌيڪ ڪميوٽڊ پينشن حاصل ڪري ورتي ذريعن موجب، رٽائرڊ ججن کي ماهوار پينشن طور ترتيبوار 11 لک ۽ 12 لک رپين کان وڌيڪ رقم ملندي رهندي.

جي پي ايم سيءَ جي ڪردار کي اجاگر ڪندي چيو ته هي فورم انصاف جي شعبي ۾ پاليسي سازي جي اجتماعي فيصلن جو اهم ذريعو آهي وفد کي آگاهه ڪيو ويو ته آگسٽ 2026ع تائين سڄي ملڪ جي عدالتن ۾ شمسي توانائيءَ جي نظام، اي لائبريريون، صاف پاڻيءَ جون سهولتون عورتن لاءِ خصوصي انفراسٽرڪچر جي فراهميءَ جو منصوبو آهي جنهن لاءِ ايڪسس ٽو جسٽس ڊوليپمينٽ فنڊ سان مالي معاونت فراهم ڪئي پئي وڃي چيف جسٽس سپريم ڪورٽ ۾ جاري سڌارا جاتي قدمن کان به آگاهه ڪيو جن ۾ اي فائيلنگ جو نظام تصديق ٿيل آن لائن نقلن جي جاري ٿيڻ ۽ عوامي سهولت لاءِ ون ونڊو پبلڪ فيسليٽيشن سينٽر جو قيام به شامل آهي جنهن جو مقصد عدالتي معاملن ۾

Oil & Gas Development Company Limited

ogdcl the energy

INVITATION TO E-BIDS
THROUGH SAP ARIBA DISCOVERY

E-Bids are invited through SAP-Ariba Discovery for the service/material given below under competitive bidding procedure as per Public Procurement Regulatory Authority (PPRA) rules:

SR #	TENDER NO	DESCRIPTION	CLOSING DATE & TIME
1.	OGDCL-SCM-LE-PT-CSR-DOC308130621-2026	FOOD HAMPERS FOR RAMZAN RATION DRIVE	19.01.2026 AT 1130 Hrs
2.	OGDCL-SCM-LD-PT-ADMIN-308105956-2026	DIESEL HYBRID / ELECTRIC BUSES & CHARGING STATION	21.01.2026 AT 1130 Hrs

2. All bids will be opened 30 minutes after the bids closing date/ time.
3. Tender Notice/ detailed instructions are available on PPRA website at **www.ppra.org.pk**.
4. Tender documents are available online and bids are also required to be submitted online through e-procurement portal at **https://ogdcl.com/sap-ariba-tenders** or **https://discovery.ariba.com/profile/AN01562899621.** For details see "Instruction for Bidders Section" of the tender documents.
5. OGDCL reserves the right to accept or reject any bid and to annul the bidding process and reject all the bids as per Public Procurement Regulatory Authority (PPRA) Rule-33.

General Manager
(Supply Chain Management)
Oil & Gas Development Company Limited
OGDCL House, Plot 03, F-6/G-6, Jinnah Avenue, Blue Area Islamabad-Pakistan

ogdcl.com
No. 367/10

LARGEST TAX PAYER COMPANY OF THE NATION | WE EXPLORE PROSPERITY

HESCO

حيدرآباد اليڪٽرڪ سپلائي ڪمپني

اِي واڪ گهربل آهن

ٽينڊر نمبر: GSC-13/2025-26

حيدرآباد اليڪٽرڪ سپلائي ڪمپني (HESCO) جيڪا هڪ پاور ڊسٽريبيوشن ڪمپني آهي، جنهن جو بنيادي فريضو صوبي سنڌ جي 13 ضلعن ۾ بجلي جي فراهمي، تقسيم ۽ وڪرو ڪرڻ آهي. هيٺ ڄاڻايل ڪمن جي لاءِ سنگل اسٽيج ٽو اينولپ طريقيڪار جي تحت اِي-واڪ گهربل آهن. هي اِي-بڊز انهن ٺيڪيدارن کان گهرائجن ٿا جيڪي PPRA EPADS تي رجسٽرڊ هجن، پاڪستان انجنيئرنگ ڪائونسل (PEC) جو موثر لائسنس رکندڙ هجن، گهٽ ۾ گهٽ 02 عدد ساڳي نوعيت جي ڪمن جو تجربو رکندڙ هجن، سنڌ سيلز ٽيڪس ۽ انڪم ٽيڪس ڊپارٽمينٽ ۾ رجسٽرڊ هجن ۽ سنڌ روينيو بورڊ (SRB) ۽ فيڊرل بورڊ آف روينيو (FBR) جي ايڪٽو ٽيڪس پيئر لسٽ ۾ شامل هجن.

Tender ID	Description of Work	PEC Category with specialization Code	Bid Submission Date & Time	Bid Opening Date & Time
GSC-13/2025-26	CONSTRUCTION OF CONTROL HOUSE BUILDING, ELECTRICAL EQUIPMENT FOUNDATION, CABLE TRENCHES, SWITCH YARD FENCING, SWITCH YARD ELECRIFICATION, SPREADING OF GRAVEL ETC AT 132KV GRID STATION KOTRI-II (NEW)	"C-4", "CE09,CE10 & EE05"	20.01.2026 (11:00 am)	20.01.2026 (11:30 am)

1. شرط ۽ ضابطن جي مطابق E-واڪن جا دستاويز، تفصيلي شرط ۽ ضابطا، وضاحتون ضروريات وغيره تي مشتمل رجسٽرڊ واڪ ڏيندڙن جي لاءِ EPADS (www.eprocure.gov.pk) تي دستياب آهن.
2. اليڪٽرانڪ واڪ مقرر تاريخ ۽ وقت تي EPADS ذريعي جمع ڪرائڻ لازمي آهي، هٿوهٿ واڪ قبول نه ٿيندا. اليڪٽرانڪ واڪ انهيءَ ڏينهن کوليا ويندا.
3. سمورا E-واڪ سان گڏ بڊنگ دستاويزن ۾ ڄاڻايل واڪ سيڪيورٽي لازمي شامل هئڻ گهرجي. جيڪي پراجيڪٽ ڊائريڪٽر GSC، حيسڪو حيدرآباد جي نالي ڪنهن به شيڊيولڊ بينڪ آف پاڪستان کان بينڪ گارنٽي/ سي ڊي آر/ بينڪرز چيڪ جي صورت ۾ هئڻ گهرجن. جيڪي 28 ڏينهن تائين ڪارگر هجن. واڪ ڏيندڙ واڪ سيڪيورٽي جي اسڪين ٿيل ڪاپي EPADS تي اپ لوڊ ڪندا. اصل واڪ سيڪيورٽي E-واڪ جي جمع ڪرائڻ جي آخري تاريخ ۽ وقت کان اڳ يا ساڳئي وقت پروڪيورنگ ايجنسي کي جمع ڪرائڻ لازمي آهي. ٻي صورت ۾ E-واڪ رد ڪيا ويندا.
4. واڪ ڏيندڙن حتمي ۽ فڪس قيمتون درج ڪرڻيون پونديون ۽ واڪ کولڻ کانپوءِ لاڳت ۾ اضافي جي ڪا به درخواست قابل قبول نه هوندي.
5. هي اشتهار PPRA جي ويب سائيٽ تي www.ppra.org.pk ۽ حيسڪو جي ويب سائيٽ: www.hesco.gov.pk تي دستياب آهي.

نوٽ: PPRA رولز 2004 جي رول-48 جي لحاظ کان تشڪيل ڪيل GRC جو نوٽيفڪيشن EPADS تي (www.eprocure.gov.pk) تي فراهم ڪيل آهي.

پروجيڪٽ ڊائريڪٽر GSC حيسڪو حيدرآباد

ٽيليفون نمبر: 022-9260123 فيڪس: 022-9260525
اي ميل: pdgschescohyd@gmail.com
ايڊريس: واٽر ونگ ڪالوني حسين آباد، حيدرآباد

PID(H) 259/2025

روزاني عبرت

ايڊيٽوريل

قومي اسيمبليءَ جي اسپيڪر اياز صادق جون ڍاڪا ۾ اهم ملاقاتون!
صفحو 4

مير قائم خان ڏالپر
اسان کي نئين سال جي خوشي يا گذريل سال جو سوڳ ملهائڻ کپي؟
صفحو 4

ٽرمپ جي نيو ايئر پارٽي ۽ مهاجرن جي دلين ۾ 2026ع جي دستڪ!
راجا زاهد اختر خانزاد
صفحو 4

مختيار اڻڙ
صفحو 4
اڄوڪو ڏينهن 03 جنوري

زرعي يونيورسٽي ٽنڊوڄام ۾ ڊاڪٽر الطاف علي سيال مستقل وائيس چانسلر مقرر ٿيڻ تي آجياڻو

وڌندڙ آبادي، گهٽجندڙ زمينن وسيلا ۽ موسمي تبديليون خوراڪ جي تحفظ لاءِ وڏو چيلينج بڻجي چڪيون آهن: ڊاڪٽر الطاف سيال

سنڌ زرعي يونيورسٽي جا ڊگري پروگرام معاشي تبديلي جو اهم ذريعو آهن، مستقبل ۾ خوراڪ جو تحفظ وڏو چيلينج ثابت ٿيندو

زرعي يونيورسٽي ۾ تدريس ۽ تحقيق کي قومي گهرجن پٺاندڙ هاري دوست ۽ زميني حقيقتن سان جوڙيو ويندو: آجياڻي کي خطاب

ٽنڊوڄام (ن ع) سنڌ زرعي يونيورسٽي جا ڊگري پروگرام معاشي تبديلي ۾ اهم ڪردار ادا ڪري رهيا آهن، جڏهن ته ايندڙ ڏهن سالن لاءِ نون ترقياتي منصوبن تي عملي ڪم جي شروعات ڪئي ويندي، خوراڪ جو تحفظ مستقبل جو هڪ انتهائي اهم چيلينج آهي ۽ لاباري کان پوءِ ٿيندڙ نقصان ۽ خوراڪ جي ضايع ٿيڻ کي روڪڻ لاءِ سوسائٽي کي پنهنجو اثرائتو ڪردار ادا ڪرڻو پوندو اهڙن خيالن جو اظهار انجنيئر پروفيسر ڊاڪٽر الطاف علي سيال سنڌ زرعي يونيورسٽي ٽنڊوڄام جي مستقل وائيس چانسلر جو عهدو سنڀالڻ کان پوءِ فيڪلٽي آف ايگريڪلچرل انجنيئرنگ اينڊ ٽيڪنالوجي جي ڊين ۽ استاد پاران سندس اعزاز ۾ منعقد ڪيل آجياڻي واري تقريب کي خطاب ڪندي ڪيو وائيس چانسلر چيو ته وڌندڙ آبادي، گهٽجندڙ زمينن وسيلا ۽ موسمي تبديليون خوراڪ جي تحفظ لاءِ وڏو چيلينج بڻجي چڪيون آهن ان ڪري گهٽ پاڻي ۾ وڌيڪ پيداوار موسمي سهپ رکندڙ نون فصلن جي جنسن جي تياري ۽ چوپائي مال جي موروثي نسلن جي بچاءُ لاءِ ماهرن ۽ سائنسدانن تي وڏي ذميواري لاڳو ٿئي ٿي هن سڀني حصيدارن تي زور ڏنو ته گڏيل ۽ منظم ڪوشش ذريعي سنڌ زرعي يونيورسٽي کي تدريس، تحقيق ۽ جدت جي ميدان ۾ پاڪستان جي هڪ مثالي يونيورسٽي بڻايو وڃي، چاڪاڻ ته دنيا ۾ هائي مهارتون رکندڙ گريجوئيٽس جي گهرج وڌي رهي آهي، وائيس چانسلر وڌيڪ چيو ته يونيورسٽي ۾ تدريس ۽ تحقيق کي قومي گهرجن پٺاندڙ هاري دوست ۽ زميني حقيقتن سان جوڙيو ويندو، جڏهن ته اڪيڊميا ۽ انڊسٽري جي وچ ۾ مضبوط لاڳاپا قائم ڪيا ويندا ته جيئن تحقيق جا نتيجا عملي شڪل اختيار ڪري سگهن ڊاڪٽر الطاف علي سيال چيو ته هو پنهنجي مدي دوران شاگردن لاءِ مارڪيٽ ۽ روزگار سان لهڪندڙ ڊگري پروگرام، اثرائتا انٽرنشپ جا موقعا، ميرٽ ۽ ضرورت جي بنياد تي اسڪالرشپس ۽ انٽرپرينيورشپ جي رجحان کي هٿي ڏني ويندي، ان کان اڳ فيڪلٽي آف ايگريڪلچرل انجنيئرنگ اينڊ ٽيڪنالاجي جي ڊين انجنيئر پروفيسر ڊاڪٽر منير احمد منگريو پنهنجي اجياڻي واري خطاب ۾ چيو ته فيڪلٽي کي نئين وائيس چانسلر کان وڏيون اميدون وابسته آهن ۽ کيس مڪمل يقين آهي ته پروفيسر ڊاڪٽر الطاف علي سيال پنهنجي قائدانا صلاحيتن سان يونيورسٽي کي نون اوچائين تائين وٺي ويندو، تقريب دوران مختلف شعبن جي چيئرمينن وائيس چانسلر کي سنڌي ثقافت جي علامت اجرڪون پيش ڪيون، تقريب کي ڊاڪٽر فرمان چانڊيو، ڊاڪٽر ظهير احمد خان ۽ ٻين پڻ خطاب ڪيو، جڏهن ته پروفيسر ڊاڪٽر عبدالغفور سيال، خيرپور ڪاليج آف ايگريڪلچر اينڊ مينيجمينٽ سائنسز جي پرنسپل ڊاڪٽر علي رضا شاهه سميت مختلف آفيسرن ۽ ملازمن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي.

ٽنڊوڄام: سنڌ زرعي يونيورسٽي جو وائيس چانسلر ڊاڪٽر الطاف علي سيال تقريب کي خطاب ڪندي

سافڪو پاران نئين سال جي تقريب، عالمي مڇتا تي اطمينان، روزگار جا موقعا وڌائڻ جو اعلان

حيدرآباد هيڊ آفيس ۾ تقريب، سافڪو مائيڪروفنانس، سپورٽ فائونڊيشن ۽ ويلفيئر جي مکيه عملي جي شرڪت

ڪو به ملڪ يا ادارو تيستائين ترقي نٿو ڪري جيستائين عورتن کي موقعا نٿا ڏنا وڃن: سليمان جي ابڙو

حيدرآباد (پ ر) سافڪو گروپ طرفان نئين سال 2026 جي تقريب منعقد ڪئي وئي، جنهن ۾ سافڪو مائيڪروفنانس ڪمپني، سافڪو سپورٽ فائونڊيشن ۽ سافڪو ويلفيئر جي سماجي ڀلائي ۽ مالياتي خدمتن سميت مختلف شعبن ۾ گروپ جي ڪمن جو جائزو وٺندي نئين سال لاءِ حدفن جو خاڪو پيش ڪيو ويو جڏهن ته سال 2025 دوران عالمي سطح تي ملپل مڇتا تي اطمينان جو اظهر ڪيو ويو. سافڪو پاران نئين سال جي تقريب هيڊ آفيس حيدرآباد ۾ منعقد ڪئي وئي جنهن ۾ گروپ جي سڀني ادارن جي مکيه عملي شرڪت ڪئي. تقريب کي خطاب ڪندي سافڪو گروپ جي باني ۽ سرواڻ سليمان جي ابڙو سڀن کي نئين سال جون مبارڪون ڏيندي چيو ته سافڪو سال 2025ع دوران عالمي سطح تي رونما ٿيندڙ تبديلين کي نظر ۾ سافڪو جديد ٽيڪنالاجيءَ جي استعمال معاشي سرگرمين کي هٿ وٺرائڻ عورتن جي معاشي بهتري، زراعت، چوپائي مال ۽ ننڍين ڪاروبارن سان لاڳاپيل ماڻهن جي خوشحالي ۽ روزگار جا وسيلا وڌائڻ لاءِ سافڪو اهڙا قدم کنيا، جنهن تي ملڪي ۽ عالمي سطح جي ادارن پاران آيوارڊن سان نوازيو ويو آهي ڪاميابيون سمورن ساٿين جي گڏيل ڪوشش ۽ محنتن جو نتيجو آهن. سليمان جي ابڙو چيو ته ڪو به ملڪ هجي يا سماجي ۽ مالي ادارو هجي ان جي ترقي تيستائين ممڪن ناهي، معاشري جي اهم حصي عورت کي موقعا نٿا ڏنا وڃن هن پاڪستان سميت ڏکڻ ايشيا جي ملڪن ۾ سماجي ۽ معاشي ترقي جو حوالو ڏيندي چيو ته ٻين ملڪن رنڊڪن ۽ چئلينجن کي نظر ۾ رکندي ڪاروبار سميت مختلف شعبن ۾ عورتن کي اڳتي اچڻ جا موقعا ڏنا آهن ۽ پاڪستان ان حوالي سان ايترا پٺتي آهي. هن چيو ته بنگلاديش ۾ ڪجهه عرصي دوران حڪومت ڪم ڪندڙ عورتن جي 21 سيڪڙو کي وڌائي 44 سيڪڙو تائين آندو آهي ۽ اهڙي طرح 3.5 ملين عورتون گارمينٽس ۽ ٽيڪسٽائل جي صنعت ۾ ڪم ڪري رهيون آهن ڊاڪا حڪومت اهڙي پاليسي سافڪو جهڙن ادارن "گرامين بئنڪ" ۽ "براڪ" جي سفارش تي جوڙي ته گارمينٽس، ٽيڪسٽائل ۽ ٻين سرڪاري ۽ نجي شعبن ۾ ڪم عورتن کي موقعا ۽ سهولتون ڏنيون وينديون نيپال ۾ سڀ کان گهٽي صلاحيت آهي ۾ عورتن کي معاضو ڏيڻ ۾ تمام گهٽ آهي ۾ پارٽ ۾ مختلف شعبن ۾ 85 سيڪڙو عورتون آهن جن کي حڪومت مردن جي برابري تي ڪٿي اچڻ جي رٿابندي ڪئي آهي هن چيو ته پاڪستان ۾ به عورتن لاءِ سازگار ماحول جوڙڻ ۽ سماجي تحفظ سميت سمورين سهولتون ڏيڻ لاءِ اپاءَ وٺڻ جي ضرورت آهي جنهن لاءِ حڪومت 2025 ۾ رٿابندي پڻ ڪئي، جنهن تي عمل لاءِ ايشيائي ترقياتي بئنڪ 350 ملين ڊالر پڻ ڏنا آهن سليمان جي ابڙو مڪيش انباڻي سر هينري فورڊ، لي بينگ چل ۽ ٻين شخصيتن جا مثال ڏيندي چيو ته ادارا ڏاهن ۽ انهن کي وڌائي دنيا جي ماڻهن کي فائدو پهچائڻ ٿي وڏو ڪارنامو ڪرڻ گهرجي جنهن مان نسلن تائين فائدو پهچي، تڏهن ئي توهان جو علم ۽ عمل ڪارائتو ٿيندو ان ڪري اسان سافڪو جي سمورن شعبن لاءِ مرحليوار حڪمت عملي جوڙي ان تي عمل ڪنداسين ۽ نوجوانن خاص طور تي عورتن لاءِ روزگار جا موقعا وڌائينداسين. سافڪو مائيڪروفنانس جي مئنيجنگ ڊائريڪٽر سيد سجاد علي شاهه چيو ته چئلينجن کي پائداريءَ سان منهن ڏيڻو پيو پر ان باوجود سال 2025ع سافڪو جي سڀني ادارن لاءِ بهتر ثابت ٿيو آهي، ملڪي سطح جي مختلف فورمن تي مالياتي ۽ ماحولياتي پاليسين لاءِ صلاح مشورن ۾ سافڪو کي اهميت رهي ناٿي واري وفاقي وزارت هجي يا اسٽيٽ بئنڪ هجي اتي اسان جي آواز جي ڀرپور ترجماني ٿي جڏهن ته ان سال اسان عالمي سطح جي مختلف فورمن تي پاڻ کي بهتر نموني مڃايو آهي ان باوجود ڪجهه چئلينج ضرور پيش آيا، پر اسان چئلينجن کي سداڻين موقعن ۾ تبديل ڪندا رهيا آهيون ان موقعي تي بشير احمد ابڙو ذيشان ميمڻ عليئنا سومرو هريش ڪمار رميز اقبال ميمڻ فلڪ علي واجد حسين جوکيجو حبيب الله خلجي ۽ ٻين پڻ پنهنجي خيالن جو اظهار ڪيو.

حيدرآباد: سافڪو پاران منعقد نئين سال جي تقريب جو ڏيک، ٻئي طرف سليمان جي ابڙو ۽ ٻيا خطاب ڪندي

قلندر لعل شهباز جي نگري ۾ منشيات جو سرعام وڪرو جاري، پوليس ڏوڪڙن عيوض خاموش

سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه جي حڪمن کي سنڌن ئي چونڊ تڪ جي پوليس عملدارن هوا ۾ اڏائي ڇڏيو

مضر صحت سپارين، مين پڙهي، گٽڪو، شراب، چرس، هيروئن، آئيس، آفيم ۽ ڀنگ وڪرو جيان دڪانن تي وڪرو ٿيڻ لڳي

منشيات فروشن کي پوليس جي مڪمل سرپرستي حاصل هجڻ ۽ هفتو مقرر هجڻ ڪري منشيات جي وڪري ۾ تيزي سان اضافو ٿيڻ لڳو

سيوهڻ (رپورٽ: اعجاز سولنگي) سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه جي حڪمن کي سنڌن ئي چونڊ تڪ جي پوليس عملدارن هوا ۾ اڏائي ڇڏيو آهي جنهن بعد وڏي وزير ۽ اولياءَ الله قلندر لال شهباز جو شهر سيوهڻ منشيات جي وڪري ۽ واهپي جو گڙهه بڻجي ويو آهي ان حوالي سان گڏ ڪيل ڄاڻ موجب سيوهڻ پوليس ۽ 15 مددگار پوليس جي سرپرستي هيٺ شهر جي مختلف علائقن ۾ مضر صحت سوپارين، مين پڙهي، گٽڪو، شراب، چرس، هيروئن، آئيس، آفيم ۽ ڀنگ سميت ٻين منشيات جي شين جي وڪرو سرعام جاري آهي جنهن سبب شهر جا سوين نوجوان ۽ شهري نشي آور شين جا عادي بڻجي ويا آهن ۽ منشيات جي استعمال سبب سوين نوجوانن جون زندگيون خطري ۾ پئجي ويون آهن ۽ نوجوان نسل تيزي سان تباهي طرف وڌي رهيو آهي جڏهن ته ڪيترا نوجوان ڪئنسر جي موذي مرض ۾ مبتلا ٿيڻ بعد موت جي منهن ۾ وڃي چڪا آهن، ٻڌايو وڃي ٿو ته منشيات فروشن کي پوليس جي مڪمل سرپرستي حاصل هجڻ ۽ هفتو مقرر هجڻ ڪري منشيات جي وڪري ۾ تيزيءَ سان اضافو رڪارڊ ڪيو پيو وڃي جڏهن ته وڏن سان گڏ شهر جا معصوم ٻار به نشي آور شين جا عادي بڻجي ويا آهن جيڪي اسڪولن ۽ ڪاليجن وڃڻ بدران جوا جي اڏن، ميخانن ۽ ڪچي شراب جي ڀٽين تي وقت گذارين ٿا، سيوهڻ پوليس ۽ 15 مددگار پوليس جي نااهلي ۽ ڪرپشن سبب سيوهڻ ٿاڻي پرسان پڻ منشيات جو ڪاروبار سرعام هلي رهيو آهي، پر پوليس هفتيوار وصولين سبب خاموش تماشائي بڻيل آهي. شهر جي اهم شاهراهن ۽ علائقن جهڙوڪ جهاز چوڪ، اسٽيشن محلو، بندر محلو، ڪوسا محلو، مڪراني محلو، نيو بس اسٽاپ، پراڻو بس اسٽاپ، گوٺ لونگ داروغو سميت ٻين علائقن ۾ ڪچي شراب جا اڏا، مين پڙي ۽ گٽڪي جا اڏا، هيروئن آئيس آفيس ڀنگ جا اڏا، مضر صحت سپارين زيڊ 21، راجا بابو سميت ٻين منشيات جي شين جي سرعام وڪرو جاري آهي، جتي معصوم ٻار عورتون ۽ مرد به اهي شيون وڪرو ڪن ٿا، انهن شين جي استعمال سبب ڪيترائي ماڻهون پيٽ جي بيمارين، ڪينسر، گلي جي مرض سميت ٻين بيمارين ۾ مبتلا ٿي چڪا آهن ۽ زندگي ۽ موت جي وچ ۾ ٻيٺل آهن ۽ جڏهن ته غربت سبب علاج ڪرائڻ کان به قاصر آهن ان حوالي سان سيوهڻ ۾ مقرر ٿيل هڪ پوليس اهلڪار نالو ظاهر نه ڪرڻ جي بنياد تي ٻڌايو ته اهو سچ آهي ته سيوهڻ ۾ پوليس جي سرپرستي هيٺ شراب مين پڙهي، گٽڪو، هيروئن آئيس آفيم ۽ ڀنگ سميت سميت ٻين منشيات جا اڏا هلي رهيا آهن ۽ منشيات سرعام وڪرو ٿي رهي آهي، هن چيو ته اها پوليس جي مجبوري آهي چو ته سڄو خرچ اعليٰ عملدارن تائين پهچايو وڃي ٿو ۽ منشيات جو ڪاروبار بااثر ماڻهو ڪن ٿا، جيڪڏهن انهن خلاف ڪيس داخل ڪجي ٿو ته اهي عدالت مان آزاد ٿي وڃن ٿا، اسان مجبور آهيون ان ڪري بااثر ماڻهن خلاف ڪيس داخل نٿا ڪري سگهون. ٻئي طرف انڪشاف ٿيو آهي ته سيوهڻ شهر جي مختلف محلن، گهٽين ۽ ڪالونين ۾ 20 کان وڌيڪ ڪچي شراب جون ڀٽيون گٽڪي جا اڏا ۽ مين پڙي جا ڪارخانا هيروئن آئيس آفيم ۽ ڀنگ جا اڏا موجود آهن.

سيوهڻ: انتظاميا جي نااهلي سبب موالي نشو واپرائي رهيا آهن

هالا پوليس پاران چانڊيا برادري جي ماڻهن جي گرفتاريءَ جي صدمي ۾ هڪ شخص جي فوت ٿيڻ وارو معاملو

پوليس جي ظلم خلاف مردن ۽ عورتن نيشنل هاءِ وي هالا ويجهو ٻنيپرا ڦاٽڪ وٽ احتجاجي مظاهرو ڪري ڌرڻو هنيو

هالا پوليس زرعي زمين جي تڪرار ۾ مخالف ڌر جي مدد ڪري بنا جواز سنڌن ماڻهن کي گرفتار ڪري حراسان ڪيو: مظاهرين

هاءِ ڪورٽ جي حڪم تي ئي گرفتاريون ڪيون ويون آهن ۽ ڪنهن به ڌر جي مدد نه ڪئي وئي آهي: ايس ايڇ او هالا جو موقف

هالا (ن ع) هالا پرسان خدا آباد چانڊيو ڳوٺ ۾ چانڊيو برادري جي ٻن ڌرين وچ ۾ زميني تڪرار تان جهيڙو ٿيڻ بعد هالا پوليس طرفان نور محمد سميت ٻين چانڊيو برادري جي ماڻهن جي گرفتاريءَ سبب صدمو برداشت نه ڪري جان محمد چانڊيو فوت ٿي ويو جنهن خلاف وارثن ۽ مردن ۽ عورتن نيشنل هاءِ وي هالا ويجهو ٻنيپرا ڦاٽڪ وٽ احتجاجي مظاهرو ڪري ڌرڻو هنيو جنهن سبب ملڪ جي ٻنهي پاسي ڪلاڪن تائين ٽريفڪ معطل ٿي وئي ۽ گاڏين جون ڊگهيون قطارون لڳي ويون ڌرڻي سبب مسافرن ۽ ٽرانسپورٽرن کي سخت تڪليفن کي منهن ڏيڻو پيو مظاهرين الزام لڳايو ته هالا پوليس زرعي زمين جي تڪرار ۾ مخالف ڌر جي مدد ڪري بنا جواز سنڌن ماڻهن کي گرفتار ڪري حراسان ڪيو جنهن جي نتيجي ۾ جان محمد چانڊيو صدمي سبب فوت ٿيو هن آءِ جي سنڌ پوليس ۽ ڊي آءِ جي حيدرآباد کان انصاف جي اپيل ڪئي آهي ان موقعي تي ڊي ايس پي هالا يعقوب بزدار مظاهرين سان ڳالهيون ڪري ڌرڻو ختم ڪرايو ٻئي طرف هالا ٿاڻي جي ايس ايڇ او ڏارو پنهنجي موقف ڏيندي چيو ته هاءِ ڪورٽ جي حڪم تي ئي گرفتاريون ڪيون ويون آهن ۽ ڪنهن به ڌر جي مدد نه ڪئي وئي آهي. سندس چوڻ موجب مظاهرين عدالت ۾ داخل ڪيس تحت گرفتار ٿيل جوابدارن کي آزاد ڪرائڻ چاهين ٿا.

هالا: چانڊيا برادري جا ماڻهو پوليس جي ظلم خلاف نيشنل هاءِ وي بلاڪ ڪري احتجاجي ڌرڻو هڻي ويٺل آهن

نوشهروفيروز گرلس ڊگري ڪاليج ڪريشن جو گڙهه بڻجي ويو، هر ٽئين مهيني اينڊڙ بجيٽ هڙپ

ويندڙ پرنسپال ۽ هڪ ليب اسسٽنٽ ڪاليج جي بجيٽ اوڌهي وانگر ڳڙڪائڻ لڳا، رڪارڊ ۾ ڪروڙن رپين جي ورمار

امتحاني فارمن جي مد ۾ پڻ شاگرديائين کان به سئو رپيا اٽي ٽي فيس ڀهاني واڌو وصولي، شهرين جو احتجاج

ڪرپٽ پرنسپال قرات العين جاويد عباسي کي هٽائي ان خلاف جاچ ڪري ايماندار پرنسپال مقرر ڪيو وڃي: شهري

نوشهروفيروز (ن ر) نوشهروفيروز گرلس ڊگري ڪاليج ڪريشن جو گڙهه بڻجي ويو هر ٽئين مهيني اينڊڙ لکين روپين جي بجيٽ ڪروڙن روپين ذريعي هڙپ ٿيڻ لڳي ويندڙ پرنسپال ۽ هڪ ليب اسسٽنٽ ڪاليج جي بجيٽ اوڌهي وانگر ڳڙڪائڻ لڳا، امتحاني فارمن جي مد ۾ پڻ شاگرديائين کان به سئو رپيا اٽي ٽي فيس ڀهاني واڌو وصولي شهرين جو احتجاج، ڪرپٽ پرنسپال قرات العين جاويد عباسي هٽائي جي گهر تفصيل موجب نوشهروفيروز جي سياسي سماجي تنظيمن جي اڳواڻن توحيد عباسي ذوالقرنين پتي شهمير سولنگي واجد تنيو ۽ ٻين ميڊيا اڳيان احتجاج ڪندي چيو ته گورنمينٽ گرلس ڊگري ڪاليج نوشهروفيروز ۾ ويهين گريڊ جي پرنسپال سيٽ تي غيرقانوني طريقي ويٺل اوڙهين گريڊ جي پرنسپال قرات العين جاويد عباسي مگسي گرلس ڊگري ڪاليج ڪريشن جو گڙهه بڻائي ڇڏيو آهي هنن چيو ته هر ٽئين مهيني اينڊڙ لکين روپين جي بجيٽ ڪاليج جي اينڊڙ لکين روپين ذريعي ڪانٽيجنسي بجيٽ ڪروڙن روپين ذريعي هڙپ ڪري رهي آهي جيڪا هڪ ويندڙ لڳا، امتحاني فارمن جي مد ۾ پڻ شاگرديائين کان به سئو رپيا اٽي ٽي فيس ڀهاني واڌو وصولي رهي آهي هنن چيف سيڪريٽري سنڌ ۽ وزير اعليٰ سنڌ کان مطالبو ڪندي چيو ته ڪرپٽ پرنسپال قرات العين جاويد عباسي کي هٽائي ان خلاف جاچ ڪري ايماندار کو ايماندار پرنسپال مقرر ڪيو وڃي.

نوشهروفيروز: شهري گرلز ڊگري ڪاليج جي پرنسپال قرت لعين جاويد عباسي خلاف احتجاج ڪندي

خيرپور ضلعي ۾ ڪرل لورز آرگنائيزيشن جو قيام

پ پ سنڌ ۾ ريڪارڊ ترقياتي ڪم ڪرايا آهن: اسفند يار ڪرل

انشاءَالله ملڪ جو ايندڙ وزيراعظم پڻ پيپلز پارٽي جو بلاول ڀٽو زرداري هوندو

سوڀوديرو (ن ع) ضلعي خيرپور جي تڪ پي ايس 30 جي عوام جي خدمت ۽ سنڌن مسئلن جي حل لاءِ ڪرل لورز آرگنائيزيشن جي نالي سان بنياد رکيو ويو آهي، ان سلسلي ۾ تنظيم جي اڳواڻ اسفند يار ڪرل روڙائي عبرت حيدرآباد جي نمائندي فقير محمد عباسي سان ملاقات دوران ڳالهائيندي چيو ته پيپلز پارٽي واحد عوامي جماعت آهي جنهن سنڌ ۾ ريڪارڊ ترقياتي ڪم ڪرايا آهن ملڪ جو ايندڙ وزيراعظم پڻ پيپلز پارٽي جو بلاول ڀٽو زرداري هوندو عوام سان ويجهڙائي ۽ هر وقت رابطي ۾ رهڻ جي لاءِ علائقائي سطح تي تنظيم سازي ڪري رهيا آهيون جنهن مان پڻ پيپلز علائقن جي ماڻهن کي تمام گهڻو فائدو پهچندو ۽ سنڌ مسئلا ترت حل ٿيندا شهيد راڻي بينظير ڀٽو جو عوام جي وچ ۾ رهڻ ۽ مسئلن جي حل وارو مشن پورو ٿيندو جڏهن ته چيف آرگنائيزر ڪرل لورز آرگنائيزيشن انور ڪيمتيو جو چوڻ هيو ته مقامي سطح تي تنظيم سازي جو فائدو سڌو سنئون عوام کي ملندو سنڌن مسئلا جلد حل ٿي سگهندا.

حيدرآباد تعلقي ڀهاڙي ۾ وڌندڙ مهانگائي ۽ بيروزگاري غريب طبقي جي زندگي اجيرن بڻائي ڇڏي

روزمرهه جي استعمال جي شين اٽو، چانور، کنڊ، تيل ۽ گيس سميت بجلي جا اگهه آسمان سان ڳالهيون ڪرڻ لڳا

مهانگائي سبب مزدور، هاري، ڪارخانن جا ملازم ۽ ڏهاڙي مزدوري ڪندڙ ماڻهو سخت ذهني پريشاني جو شڪار بڻجي ويا

حڪومت جون پاليسيون اميرن کي فائدو ۽ غريبن کي نقصان پهچائي رهيون آهن، پورهيت مزاحمتي تحريڪ خاموش نه ويهندي: اشرف نونداڻي

[illegible]

چيف سيڪريٽري جي صدارت هيٺ سليڪشن بورڊ ٽو جو اهم اجلاس

اطلاعات کاتي جي سينيئر آفيسر سرور سميجو کي ڊائريڪٽر جي عهدي تي ترقي ڏيڻ جي سفارش

سميجو کي ادبي، فڪري ۽ صحافتي خدمتن جي ڪري صوبائي سطح تي اهم مقام حاصل آهي

ڪراچي (پ ر) چيف سيڪريٽري سنڌ آصف حيدر شاهه جي صدارت هيٺ صوبائي سليڪشن بورڊ ٽو جو اهم اجلاس منعقد ٿيو جنهن ۾ اطلاعات کاتي جي سينيئر آفيسر نامور اديب، شاعر ۽ ڪالم نگار سرور سميجو کي گريڊ 19 ۾ ڊائريڪٽر جي عهدي تي ترقي ڏيڻ جي سفارش ڪئي وئي. سرور سميجو کي ادبي، فڪري ۽ صحافتي خدمتن جي ڪري صوبائي سطح تي اهم مقام حاصل آهي هن پنهنجي ڏگهي سرڪاري ملازمت دوران عوامي آگاهي، ثقافتي فروغ ۽ سرڪاري پاليسيز جي تشهير ۾ نمايان ڪردار ادا ڪيو سندس ترقي کي سندس پيشه ورانه صلاحيت، خلوص نيت ۽ علمي خدمتن جو اعتراف قرار ڏنو پيو وڃي.

ڪورائي ڪبير پرسان ڳوٺ رئيس غلام اڪبر لاشاري ۾ يارهين شريف جو پروگرام

ڪورائي ڪبير (ن ع) ڪورائي ڪبير پرسان ڳوٺ رئيس غلام اڪبر لاشاري ۾ فقير گلزار علي لاشاري جي ميزباني هيٺ يارهين شريف جو پروگرام منعقد ڪيو ويو، تقريب کي سيد آصف علي شاهه خصوصي خطاب ڪيو جنهن ۾ حضرت محمد صلي الله عليه وسلم جي شان ۾ خطاب ڪري ويٺل مومنن جون دليون منور ڪري ڇڏيون، حافظ نعيم ٿيبو، حافظ اياز علي جروار ۽ ڪامل راڄپر ۽ ٻين نعت مقبول صلي الله [illegible]

ڪورائي ڪبير: ڳوٺ رئيس غلام اڪبر لاشاري ۾ يارهين شريف جو پروگرام جو ڏيک

ڪنڊ ڪوٽ غلام محمد پرسان ڳوٺ گهوڙن جي شاندار ڊوڙ مقابلي جو اهتمام

[illegible]

محمد خان، مير نجف ڏاليس مير رضوان ڏاليس مير شان الله ڏاليس علي حيدر شاهه، علي رضا شاهه ۽ گهبو ساماڻو وارن جا برق رفتار ۽ حسين گهوڙا ماڻهن جي خاص توجه جو مرڪز بڻيل رهيا آخر ۾ شرڪت ڪندڙ معززين ۽ شوقينن اهڙن ثقافتي مقابلن کي سنڌ جي تهذيب، روايت ۽ ورثي سان جوڙيل قرار ڏيندي مطالبو ڪيو ته اهڙا ميلا هر سال باقاعدگيءَ سان منعقد ڪيا وڃن ته جيئن سنڌ جي قديم ثقافت زنده رهي.

ڪوٽ غلام محمد: گهوڙن جي ڊوڙ جا مقابلا ٿي رهيا آهن

ڪڏاپ ٽائون چيئرمين پاران زير تعمير روڊ جي ڪم جو دورو

تعميراتي ڪم مقرر مدت اندر مڪمل ڪيو وڃي: طارق عزيز بلوچ

روڊ جي ڪم جي معيار تي ڪنهن به قسم جو سمجهوتو نه ڪيو وڃي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪڏاپ ٽائون ميونسپل ڪارپوريشن ڪڏاپ جي چيئرمين طارق [illegible]

ڪراچي: گڏاپ جو چيئرمين طارق عزيز بلوچ ۽ ٻيا تعمير ٿيندڙ روڊ جو معائنو ڪندي

حيدرآباد جي قاضي قيوم روڊ جي رهواسي بنهي ٽنگن کان معذور جو احتجاج

[illegible]

سڪرنڊ ۾ گل محمد رند پاران ساليانو همدرد ڪچهريءَ جو اهتمام

مارشلا ۽ ڊڪٽيٽرن واري دور ۾ خوف سبب اوطاقون گهٽجي ويون هيون: مهر ڊهاٽي

خوش رهڻ ۽ خوشيون ورهائڻ خانداني طور ورثي ۾ مليل آهي: گل محمد رند جو خطاب

سڪرنڊ (ن ع) همدرد آرگنائيزيشن پاران هر سال جيان هن سال به همدرد هائوس سڪرنڊ تي گل محمد رند جي ميزباني هيٺ ساليانو همدرد ڪچهريءَ جو اهتمام ڪيو ويو جنهن ۾ مچ ڪچهري، نئين سال جي آجيان، مڃتا ايوارڊ ۽ ثقافتي ڍهاڙو شامل هو جنهن ۾ مختلف مڪتب فڪر جي شخصيتن شرڪت ڪئي جن ۾ مهر ڊهاٽي، منظور سومرو علي شير لاکو [illegible]

شڪارپور ۾ ڊپٽي ڊائريڪٽر نوادرات جي ڪڏجاڻي

شڪارپور جو ڪيس پيش ڪندڙ سول سوسائٽي جي نمائندن سان رابطو رکيو وڃي: ظهير جوکيو

ڪڏجاڻيون ڪري نشاندهي ڪيل مسئلن جي حل لاءِ عملي ڪم جو آغاز ڪيو وڃي

شڪارپور (ڊ ر) صوبائي وزير سياحت، ثقافت ۽ نوادرات سيد ذوالفقار علي شاهه جي هدايتن تي ڊپٽي ڊائريڪٽر نوادرات ظهير جوکيو شڪارپور ميوزيم جي آفيس پهچي ڪڏجاڻي ڪئي [illegible]

ڪراچي: گڏاپ جو چيئرمين طارق عزيز بلوچ ۽ ٻيا تعمير ٿيندڙ روڊ جو معائنو ڪندي

راڻيپور شهر جي معزز شهرين جي وفد جي ايس ايس پي سان ملاقات

ملاقات ۾ راڻيپور ۽ ڀرپاسي علائقن جي امن امان جي مجموعي صورتحال تي ڳالهيون

قانون جي حڪمراني کي هر صورت يقيني بڻايو ويندو: ايس ايس پي خيرپور جي خاطري

خيرپور (ن ر) خيرپور لڳ راڻيپور شهر جي معزز شهرين جي وفد پاران ايس ايس پي خيرپور ڊاڪٽر سميع الله سومرو سان ملاقات ڪئي وئي جنهن ۾ راڻيپور ۽ ڀرپاسي علائقن جي امن امان جي مجموعي صورتحال، سماجي مسئلا، نوجوانن جي رهنمائي ۽ عوامي سهولتن جي بهتري بابت تفصيلي ڳالهه ٻولهه [illegible]

خيرپور پوليس جو ڏوهارين خلاف ڪريڪ ڊائون جاري

پوليس پاران وڌيڪ 05 جوابدار گرفتار، منشيات ۽ غيرقانوني هٿيار برآمد

امام دين تمراڻي کي گرفتار ڪري 1100 گرام چرس برآمد ڪيو ويو، ڪيس داخل

[illegible] ٻيا گرفتار منشيات ۽ غيرقانوني هٿيار برآمد، الڳ الڳ ڪيس داخل تفصيل موجب ايس ايس پي خيرپور ڊاڪٽر سميع الله سومرو جي هدايتن تي عمل ڪندي خيرپور پوليس طرفان ڪامياب ڪارروايون جاري آهن، ايس ايس پي موجب ڳمبٽ پوليس گشت دوران ڪلو واري پل پرسان ڪارروائي ڪندي منشيات فروش جوابدار امام دين تمراڻي کي گرفتار ڪيو جنهن جي قبضي مان 1100 گرام چرس برآمد ڪري ڪيس داخل ڪيو ويو جڏهن ته سيڏاڻا پوليس گشت دوران توقير آباد اسٽاپ وٽ ڪارروائي ڪندي منشيات فروش جوابدار عبدالقدير مگسي کي گرفتار ڪيو جنهن جي قبضي مان 96 عدد نشي آور [illegible] بخش گوپانگ کي گرفتار ڪري غيرقانوني هٿيار برآمد، ٻروڙا پوليس گشت دوران مد واري پل پرسان ڪارروائي ڪندي منشيات فروش جوابدار غلام حسين گوپانگ کي گرفتار ڪيو جنهن جي قبضي مان 04 بوتلون شراب برآمد ڪري ڪيس داخل ڪيو ويو جڏهن ته سوراهه پوليس گشت دوران سائيڊو مائنر پرسان ڪارروائي ڪندي غيرقانوني هٿيار رکڻ واري جوابدار نذير ماڇي کي گرفتار ڪيو جنهن جي قبضي مان 01 پسٽل ۽ گوليون برآمد ڪري ڪيس داخل ڪيو ويو ڪامياب ڪارروايون تي ايس ايس پي خيرپور ڊاڪٽر سميع الله سومرو طرفان پوليس پارٽين لاءِ شاباسي جو پيغام جاري ڪيو ويو.

صدر پاڪستان آصف علي زرداري ٽنڊوالهيار جي نجي دوري بعد واپس روانو

آصف علي زرداري ٻه ڏينهن بختاور ڀٽو زرداري هائوس تي قيام ڪيو اڳواڻن سان ملاقاتون

ٽنڊوالهيار (ن ر) ٻه ڏينهن اڳ صدر پاڪستان ۽ پ پ جي چيئرمين آصف علي زرداري نجي دوري تي بائي روڊ ٽنڊوالهيار ويجهو ٽيل موري تي بختاور ڀٽو زرداري هائوس تي پهتو هو صدر پاڪستان آصف علي زرداري جي ٽنڊوالهيار آمد وقت سيڪيورٽي جا انتظام انتهائي سخت ڪيا ويا هئا جڏهن ته اهم ويجهن ذريعن موجب آصف علي زرداري ٻه ڏينهن بختاور ڀٽو زرداري هائوس تي قيام ڪيو ٻئي ڏينهن تي صدر پاڪستان سهيل انور سيال ۽ سيد ذوالفقار علي شاهه سان ملاقات پڻ ڪئي جڏهن ته صدر پاڪستان جا پ پ جي ٻين اهم اڳواڻن سان ملاقات پڻ متوقع هئي ان کان علاوه صدر پاڪستان آصف علي زرداري جي نجي دوري تي پيپلز پارٽي تعلقه چمبڙ جي صدر محمد رمضان مري سوين پي پي ورڪرن سان گڏ سندس استقبال ڪيو ۽ گلن جي ورکا پڻ ڪئي صدر پاڪستان ۽ پ پ جو چيئرمين آصف علي زرداري ٻن ڏينهن جي نجي دوري بعد واپس روانو ٿي ويو.

خيرپور لڳ شاهه لطيف ٿاڻي جي حد ۾ بدامني خلاف مظاهرو

بدامني خلاف ڳوٺاڻن پاران احتجاجي مظاهرو ڪري ڌرڻو هنيو ويو

چوري ڦرن جون وارداتون معمول بڻجي ويون آهن، پوليس خاموش آهي: مظاهرين

خيرپور (ن ر) خيرپور لڳ شاهه لطيف ٿاڻي جي حد ڳوٺ جاڳڻ ڀهوڙ ۾ هٿيارٻندن منظور ڀهوڙ جي گهر جي پٺ ٽوڙي 3 مينهون ڪاهي فرار ٿي ويا جڏهن ته بدامني خلاف ڳوٺاڻن پاران احتجاجي مظاهرو ڪري ڌرڻو هنيو احتجاج ڪندڙن جي اڳواڻي منظور ڀهوڙ فدا حسين ڀهوڙ ولي محمد ڀهوڙ شڪيل احمد ڀهوڙ ۽ ٻيا ڪري رهيا هئا ان موقعي تي احتجاج ڪندڙن جو چوڻ هو ته چوري ڦرن جون وارداتون معمول بڻجي ويون ڳوٺاڻا جاڳي گذارڻ تي مجبور آهن پر پوليس ڏوهارين سان ٻٽ ٻڌيل آهي.

ميهڙ جي ڳوٺ مسوخان جلباڻي جي رهواسي جو حيدرآباد ۾ احتجاج

ماسڙي جا ڏنيوار منهنجا پائر آهن جيڪي مون سان ظلم ڪري رهيا آهن: واحد بخش پنڊ

حيدرآباد (اسٽاف رپورٽر) ميهڙ جي ڳوٺ مسوخان جلباڻي جي رهواسي معذور واحد بخش پنڊ پائڻ پاران پي پي جي چڙيل ملڪيت مان حصو گهرڻ تي سوتمار ڏمڪيون ڏيڻ ۽ ذاتي زمين سان زبردستي فصل ڪٽڻ خلاف ڪالهه حيدرآباد پريس ڪلب سامهون احتجاج ڪيو ان موقعي تي هن الزام هڻندي چيو ته ڪراچي ۾ رهندڙ پائر الهورايو پنڊ ۽ عبدالڪريم پنڊ ملڪيت جي حوس ۾ انڌا ٿي چڪا آهن پي جي ڇڏيل ڪراچي واري ملڪيت جنهن جي ماليت ڪروڙين روپين ۾ آهي ان تي قبضو ڪري ويٺل آهن جڏهن ته ڳوٺ واري 7 ايڪڙ زمين تي زبردستي ڪڻڪ جو فصل پوکيو اٿن جڏهن ته واپاري رمضان چانڊيو مون کان 103 مڻ سارين خريد ڪيون جنهن جي رقم اٽڪل 2 لک 75 هزار 500 رپيا ٿئي ٿي رقم ڏيڻ لاءِ تيار نه آهي اهڙي ماسڙي جي حد جي پوليس ڦرڙي محبت کي اطلاع ڏني جو هڪ نه ٻڌي ۽ مخالف جي ونڪار وهي ويا. هن الزام هنيو ته چانڊيل سموري ماسڙي جا ڏنيوار سندس پائر آهن جيڪي مون سان ظلم ڪري رهيا آهن. هن وس وارن کان گهر ڪئي ته ماسڙي جو نوٽيس وٺي انصاف ڪيو وڃي.

The largest circulated amongst regional dailies of Pakistan
ABC CERTIFIED
متحده عرب امارات ۾ قيمت 2 درهم - سعودي عرب ۾ 2 ريال
روزاني عبرت
ايڊيٽر انچيف ۽ پبلشر: قاضي اسد عابد
هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پليولر پرنٽرز مان ڇپرائي عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان جاري ڪئي
روزانه عبرت علائقائي اخبارن ۾ باقائده تصديق ٿيل سڀ کان وڌيڪ اشاعت رکندڙ اخبار آهي
Hyd. Ph: 2728703-4, 2728571-2 Fax: 2781879, 2784300 Isld. Ph: 2823277
Khi. Ph: 4538862-3, 2639617 Fax: 4543839-2639492, Lhr. Ph: 7236191
Reach us at www.dailyibrat.com, E-mail: ibratg@yahoo.com, ibrat@hydwol.com.pk

ڇنڇر 03 جنوري 2026ع

قومي اسيمبليءَ جي اسپيڪر اياز صادق جون ڍاڪا ۾ اهم ملاقاتون!

ڀارت سان لاڳاپيل اهم ترين مسئلو هڪ ڀيرو ٻيهر سنڌ طاس معاهدي جي حوالي سان اجاگر ٿيو آهي. پاڪستان واضح لفظن ۾ چئي ڇڏيو آهي ته نئين دهلي، اسلام آباد کي اعتماد ۾ وٺڻ کانسواءِ مغربي دريائن تي ڪو به منصوبو نٿو ناهي سگهي. سنڌ طاس معاهدو رڳو هڪ پاڻيءَ جي ورڇ جو معاهدو ناهي، پر ٻنهي ملڪن جي وچ ۾ تڪرارن کي روڪڻ لاءِ هڪ قانوني ۽ بين الاقوامي ضمانت پڻ آهي. ڀارت جي طرفان دولهستي اسٽيٽ پراجيڪٽ بابت ايندڙ رپورٽن تي پاڪستان جي ڳڻتي جائز آهي، ڇو ته ماضيءَ ۾ به اهڙا منصوبا تڪرارن جو سبب بڻيا آهن. پاڪستاني انڊس واٽر ڪمشنر پاران موڪليل سوالن جا بروقت ۽ تسلي بخش جواب نه ڏيڻ، ڀارت جي نيت تي سوال اٿاري ٿو. جيڪڏهن ڀارت واقعي خطي ۾ امن چاهي ٿو ته کيس معاهدن جي مڪمل پاسداري ڪرڻي پوندي. ساڳئي وقت، ڀارت ۽ پاڪستان جي وچ ۾ قيدين جي فهرستن ۽ جوهري تنصيبات جي سالياني مٽاسٽا اهو ثابت ڪري ٿي ته شديد سياسي ڇڪتاڻ جي باوجود به ڪجهه سفارتي چينل ڪليل آهن. 257 ڀارتي قيدين جي فهرست جي حوالي ٿيڻ انساني ۽ قانوني ذميوارين جي ادائگيءَ جي هڪ مثال آهي. اهڙن قدمن کي وڌائي، ٻنهي ملڪن کي قيدين جي آزادي ۽ انساني بنيادن تي مسئلا حل ڪرڻ لاءِ اڳتي وڌڻ گهرجي.

ڍاڪا ۾ قومي اسيمبليءَ جي اسپيڪر اياز صادق ۽ ڀارتي پرڏيهي وزير جي ايس جئي شنڪر جي هٿ ملائڻ واري تصوير تي پيدا ٿيل بحث پڻ هن ڳالهه جو ثبوت آهي ته اسان جي خطي ۾ علامتي ملاقاتن کي به شڪ جي نگاهه سان ڏٺو وڃي ٿو. اياز صادق جي وضاحت کان پوءِ وڌيڪ قياس آرائين جي گنجائش نٿي رهي. سفارتي فورمن تي اهڙيون ملاقاتون غيرمعمولي ناهن، پر اصل اهميت پاليسين ۽ عملن جي هوندي آهي، نه ڪي تصويرن جي. افغانستان بابت پاڪستان جو موقف به بريفنگ ۾ چٽو نظر آيو. افغان علمن جي فتويٰ ۽ قيادت جي بيانن کي مثبت اڳڀرائي قرار ڏيڻ، پاڪستان جي تعميري سوچ جو اظهار آهي. پر ساڳئي وقت عملي ضمانتن جي گهرج به بلڪل درست آهي. ماضيءَ جا تجربا ٻڌائن ٿا ته رڳو بيانن تي ڀروسو ڪرڻ سان سيڪيورٽي جا مسئلا حل نٿا ٿين. پاڪستان جو اهو مطالبو ته افغان سرزمين ڪنهن به صورت ۾ پاڪستان خلاف استعمال نه ٿئي، علائقائي امن لاءِ بنيادي شرط آهي. انساني امداد جي قافلي کي روڪڻ وارو واقعو به افسوسناڪ آهي، ڇو ته انساني همدردي کي سياسي تڪرارن کان مٿانهون هئڻ گهرجي.

يمن جي تڪرار بابت پاڪستان جو پُرامن حل جي حمايت ڪرڻ وارو موقف، هڪ ذميوار اسلامي ملڪ جي حيثيت سان سامهون اچي ٿو. خطي ۾ استحڪام لاءِ جاري سفارتي ڪوششن جي آجيان، پاڪستان جي غير جانبدار ۽ متوازن پاليسيءَ جو ثبوت آهي. اهڙي سوچ سان ئي وچ اوڀر جهڙي حساس خطي ۾ تڪرارن کي گهٽائي سگهجي ٿو. پاڪ-چين لاڳاپن بابت به بريفنگ دوران واضح ڪيو ويو ته پاڪستان تائيوان سميت سڀني بنيادي ۽ حساس معاملن تي چين جي مڪمل حمايت ڪري ٿو. 4 جنوري کان بيجنگ ۾ ٿيندڙ پاڪ-چين اسٽريٽجڪ ڳالهين مان اميد رکي وڃي ٿي ته اقتصادي، دفاعي ۽ سفارتي شعبن ۾ سهڪار وڌيڪ مضبوط ٿيندو. چين سان لاڳاپا پاڪستان جي پرڏيهي پاليسيءَ جو اهم ستون آهن ۽ هن اتحاد کي خطي ۾ طاقت جي توازن لاءِ به اهم سمجهيو وڃي ٿو. مجموعي طور تي ڏٺو وڃي ته پاڪستان نئين سال جي شروعات تي واضح پيغام ڏئي رهيو آهي: معاهدن جي پاسداري، سفارتي ڳالهه ٻولهه، انساني همدردي ۽ خطي ۾ امن. پر سوال اهو آهي ته ڇا ٻيون لاڳاپيل ڌريون به اهڙي سنجيدگي ڏيکارينديون؟ خاص طور ڀارت ۽ افغانستان سان لاڳاپيل معاملن ۾ عملي قدمن کانسواءِ اعتماد بحال نٿو ٿي سگهي. پاڪستان لاءِ ضروري آهي ته هو پنهنجي موقف کي عالمي فورمن تي به وڌيڪ اثرائتي نموني اجاگر ڪري، جيئن خطي ۾ وڌندڙ تڪرارن کي روڪي سگهجي ۽ عوام کي امن، استحڪام ۽ ترقي جو ماحول ملي سگهي.

مشهور ولي الله حضرت ڪنڀات فقير جي روحاني شخصيتن سان عقيدت!

نور سنڌي

(قسط 4)

آئون جڏهن ستين ڪلاس جو شاگرد هئس، ان دور ۾ ريڊيو جو رواج عام هوندو هو. ان وقت ريڊيو پاڪستان حيدرآباد تي مخدوم طالب المولىٰ جا مختلف فنڪارن جي آواز ۾ ڳايل ڪلامن جي ڌوم هوندي هئي ۽ آئون اهي ڪلام شوق سان ٻڌندو هئس. ايتري قدر جو مخدوم طالب المولىٰ جا ڪلام ٻڌڻ جي شوق ۾ مون کي پنهنجو ريڊيو خريد ڪرڻ لاءِ ڪيترن ئي مهينن جون خرچيون گڏ ڪرڻيون پيون. ريڊيو جي دور بعد چينجر فونن جو دور شروع ٿيو ان کان اڳ چابيءَ تي هلندڙ گرام فونا هوندا هئا. چينجر سيلن تي به هلندو هو ته بيٽريءَ تي به. ان زماني ۾ منهنجي سؤٽ حاجي خالد ملاح، جنهن جو ملدسي ڳوٺ ۾ هوٽل هو جتي بيٽريءَ تي وڄندڙ چينجر گرام فونو ۽ ايمپلي فائر آندو. مون ٻڪر ڪپائي شهدادپور مان رُونا ليلىٰ جي آواز ۾ مخدوم طالب المولىٰ جي ڳايل ڪلامن وارو فوني وارا وڏا رڪارڊ وٺي آيس، جنهن جي هڪ پاسي شايد 10 ڪلام رڪارڊ هوندا هئا ۽ روزانو شام جو هوٽل جي دخل تي ويهي، اهو رڪارڊ هلائيندو هئس. ان وقت ايترو شعور نه هو منهنجو ٻه ٻاراڻو ذهن هو. ان جي باوجود مخدوم طالب المولىٰ جي لافاني شاعري رُونا ليلىٰ جي جادوءَ واري آواز ۾ ڳايل ڪلام ٻڌندي وجد طاري ٿي ويندو هو. مخدوم طالب المولىٰ جي ڪلامن جو لفظ لفظ معنىٰ خيز هو. مون تي مخدوم طالب المولىٰ جي شاعريءَ جو ايترو ته اثر ٿيو جو رات جو سمهڻ وقت به سندس ڪلام ذهن ۾ پيا گهمندا هئا ۽ ڪڏهن خواب ۾ به اهي ڪلام ٻڌندو هئس. مخدوم طالب المولىٰ جي ان امر ۽ دلڪش شاعريءَ کي رُونا ليلىٰ وڌيڪ امر بڻائي ڇڏيو. اهي ڪلام نه صرف ملدسيءَ جي رهواسين ۾ مشهور ٿيا. پر آسپاس جي ڳوٺن جن ۾ ان وقت هوٽلون نه هونديون هيون. اتان جا ماڻهو به واندڪائيءَ دوران ڏينهن يا ڪو مهمان هنن وٽ ايندو هو ته انهن کي وٺي ملدسيءَ جي هوٽلن تي ايندا هئا. انهن ۾ به مخدوم طالب المولىٰ جا ڪلام مشهور هئا ۽ اهي ماڻهو به مخدوم طالب المولىٰ جا اهي ٻت ۾ سؤڪاريون وجهندڙ دل دماغ تي ڇانئجي ويندڙ سدا بهار ڪلام وڄائڻ جي فرمائش ڪندا هئا. گرام فونن بعد جڏهن ٽيپ رڪارڊر آيا ته بابا منهنجي ضد تي ٽيپ رڪارڊر وٺي ڏنو ۽ منهنجي ٽيپ رڪارڊر وٺڻ جو مقصد ئي مخدوم طالب المولىٰ جو ڪلام ٻڌڻ هو. ٽيپ رڪارڊر وٺڻ بعد وري خرچيون گڏ ڪري مخدوم طالب المولىٰ جا رُونا ليلىٰ، حسين بخش خادم، عابده پروين، ڦوٽو زرداري ۽ مصري فقير جي آواز ۾ رڪارڊ ٿيل ڪئسٽون خريد ڪرڻ شروع ڪيون. اسڪول کان پوءِ ٻنيءَ ٻاري تي ويندي به ٽيپ رڪارڊر هٿ ۾ هوندو هو. ان ئي زماني ۾ مخدوم طالب المولىٰ جا ٻه ڪتاب 'يادِ رفتگان' ۽ 'ڇپر ۾ ڇڙيون' مون کي پڙهڻ لاءِ مليا هئا. اهي پڙهڻ بعد ان وقت منهنجي ڪچي ذهن تي مخدوم طالب المولىٰ جن جي شاعري ۽ لکڻين ايترو ته اثر ڪيو جو وٽن حاضري ڪرڻ لاءِ دل ۾ چاهت پيدا ٿي ۽ ان جو اظهار والد صاحب سان ڪيم. جنهن منهنجي چاچا حاجي محمود ملاح، جيڪو مخدوم طالب المولىٰ جن جو خاص ماڻهو هو خليفو نه هئڻ جي باوجود سندس مخدوم طالب المولىٰ جن وٽ خليفي يا خاص ماڻهو جيتري عزت هئي، ان سان گڏ زيارت لاءِ مخدوم هائوس تي پهتس پر بدقسمتيءَ سان ان ڏينهن مخدوم طالب المولىٰ ڪجهه مصروف هئا. ان ڪري حاضري نه ٿي سگهي. ان بعد حضرت مخدوم سرور نوح رح جن جو ساليانو عرس مبارڪ، يعني سُهاڻو سومار هو ۽ بابا، چاچا ۽ آئون گڏجي گهوڙن تي سوار ٿي هالا پهتاسين. حضرت مخدوم نوح سرور جي مزار تي حاضري ڀري، قُل پڙهي دعا گهري مخدوم هائوس تي پهتاسين. جتي به ميلو متل هو. مخدوم طالب المولىٰ جن جي زيارت ۽ حاضريءَ لاءِ سڄي ملڪ مان ماڻهن جو وڏو انگ آيل هو جن ۾ هزارين عورتون، ٻار ۽ پيرسن به شامل هئا ۽ مون اتي پهريون دفعو ڏهر ڳائيندي ٻڌو. ڊگهي انتظار بعد مخدوم طالب المولىٰ جن سان ملاقات ٿي. ان دوران پهريون دفعو جڏهن مون کي مخدوم طالب المولىٰ ڏٺو ته سندس چهري ۾ نور نظر آيو. اتان کان آئي بنگلي تي مخدوم امين فهيم ۽ خانگاهه ۾ مخدوم خليق الزمان جن وٽ به حاضري ڪري واپس ڳوٺ آياسين. ان وقت جي ذهن جي ڪري اها ملاقات ٿيڻ تي خوشي ٿي هئي، پر ان سان گڏ جيڪو ڏک ٿيو. اهو ان ڳالهه جو ته آئون ذهن ناهي ويو هئس ته مخدم طالب المولىٰ صاحب جن کي اهو ٻڌائيندس ته سندن شاعري مون کي بيحد وڻي ٿي ۽ سندس ڪلام چاهه سان ٻڌندو آهيان. بلڪ اهو چوندس ته آئون پاڻ به شاعري ڪرڻ چاهيان ٿو ان لاءِ اوهان رهنمائي ڪندا...! پر اهڙو موقعو نه مليو. ٻئي سال 1976ع ۾ سنڌو درياهه ۾ خطرناڪ ٻوڏ آئي ۽ سڄي سنڌ ۾ ٻوڏ جو خطرو

اسان کي نئين سال جي خوشي يا گذريل سال جو سوڳ ملهائڻ کپي؟

مير قائم خان ٽالپر

اڄ جي گفتگو آئون گوئٽيءَ جي هڪڙي جوڙيءَ کان شروع ڪريان ٿو. چاڪاڻ ته گوئٽيءَ جي اها جوڙي مون کي وڌيڪ ھاڻ ڏاريندڙ سچ جيان لڳي ٿي. هو چوي ٿو ته، 'انهن کان وڌو غلام ڪير به نه آهي، جن کي اِهو دوکو آهي ته آهي آزاد آهن' يعني گوئٽيءَ جي هن جوڙي مطابق اسان معاشري ۾ صاحبان حيثيت جي اڳيان آزاد غلام آهيون ۽ پوءِ آزاد غلامن کي معاشري ۾ نئين سال جي خوشي ملهائڻ کان بهتر آهي ته پوئين سال جو سوڳ ملهائڻ کپي. نئون سال شروع ٿي چڪو آهي. ڪجهه ڏينهن تائين سڀ ڪجهه نئون نظر ايندو پوءِ اها ساڳئي ڪيفيت ۽ هڪجهڙائي جيڪا اسان محسوس ڪندا آهيون اها هر سال جيان ٻيهر اسان جي روزمره زندگيءَ ۾ شامل ٿي ويندي. آئون عرض ڪريان نئين سال جي لاءِ پليڪار جا خواب اکين ۾ سجائي اسان نئين سال ۾ هڪ ڀيرو ٻيهر نين اميدن سان داخل ٿي چڪا آهيون. اِها سوچڻ جي ڳالهه ناهي ته ايندڙ نئين سال ۾ اسان ڇا ڪنداسين پر اها ضرور سوچڻ جي ڳالهه آهي ته گذريل سال ۾ اسان ڇا وڃايو ۽ ڇا حاصل ڪيو؟ اسان ڪنهن جي مدد ڪئي يا اسان ٻين جي حقن جو خيال رکيو؟ حقيقت ۾ ڪيترين ئي شين اسان جي وس کان ٻاهر آهن. اسان سوچيندا ڪجهه آهيون ۽ ڪندا ڪجهه ٻيو آهيون، جنهن ڪري نتيجو هميشه ابتڙ نڪرندو آهي. انهيءَ ڪري اسان کي پنهنجي ناڪامين جو ٻيهر جائزو وٺي نئين سال ۾ انهن کي درست ڪرڻ جي لاءِ اپاءَ وٺڻ گهرجن. نئون سال اسان جي زندگيءَ ۾ مستقبل جي لاءِ بهترين اميدن سان داخل ٿي چڪو آهي. انهيءَ ڪري اسان کي نه رڳو نئي سال جي لاءِ سٺا سٺا خيال رکڻ گهرجن. بلڪي ماضيءَ جو تنقيدي جائزو به وٺڻ گهرجي ته ڪٿي اسان کان غلطيون ٿيون ۽ ڪٿي اسان کان غفلت ٿي.

جيڪڏهن اسان ماضيءَ جي انهيءَ ڪارڪردگيءَ کي سامهون رکي پنهنجي مستقبل جي حڪمت عملي کي جوڙيون ته هي سال اسان جي لاءِ يقيناً بهترين ثابت ٿيندو. ياد رکو. هن نئين سال ۾ اسان پنهنجو پاڻ سان اهڙا واعدا ڪريون جيڪي اسان پاڻ نڀائي به سگهون. ڪڏهن سوچيو آهي ته آخر ڪهڙو سبب آهي جو هر سال جي آخر ۾ اسان پاڻ سان وڏا وڏا واعدا ڪريون ٿا پر ٽن چئن هفتن ڪانپوءِ اهي ساڳيون ٻي ڍنگيون خصلتون. اهي ساڳيان ٻي ڍنگا رسم و رواج جيڪي ماضيءَ کان ڪندا اچون. اسان سال جي شروعات ۾ پنهنجي اندر ۾ جيڪو جوش ۽ جذبو محسوس ڪندا آهيون اهو ڪجهه ئي ڏينهن يا هفتن جي اندر ئي ختم ٿي ويندو آهي. شروعاتي ڏينهن ۾ اسان سڀ پُرجوش هوندا آهيون. پاڻ لاءِ نوان مقصد چونڊيندا آهيون. ڪجهه ڏينهن انهن کي حاصل ڪرڻ لاءِ به ڪم ڪندا آهيون. پوءِ آهستي آهستي پنهنجي ساڳي ڪيفيت ڏانهن موٽي ايندا آهيون. اوهان ڪڏهن غور ڪيو آهي ته ائين ڇو ٿو ٿئي؟ غور ڪريو ته سال جي شروعات ۾ اسان جيڪو جوش محسوس ڪندا آهيون اهو ڏينهن يا هفتن ۾ ختم ڇو ٿيندو آهي؟ انهيءَ جو سبب اِهو آهي ته اسان پنهنجو پاڻ مان اهڙيون اميدون رکون ٿا جن کي پورو ڪرڻ جي سگهه اسان وٽ ناهي هوندي. پوءِ ڪجهه ڏينهن اسين انهن کي حاصل ڪرڻ جي لاءِ محنت ڪندا آهيون پر پوءِ اسان جي همٿ ساٿ ڏيڻ ڇڏيو ڏي ۽ پوءِ اسان اڄ جو ڪم سڀاڻي تائين ملتوي ڪرڻ واري پراڻي پيبل اسان ۾ عادت ٻيهر اسان جي مٿان حاوي ٿيو وڃي ۽ پوءِ اسان جا رهيل ڪم. اسان جون مثبت سوچون ڏينهن. هفتن. مهينن تائين التوا جو شڪار ٿيو وڃن. جنهن جو اسان کي اندازو ئي ناهي هوندو. انهيءَ سبب جي ڪري ماضيءَ جيان نتيجو اهو ئي نڪرندو آهي. يعني ٻيهر سال جي آخر ۾ اسان پاڻ کي اتي ئي ڏسندا آهيون. جتي اسان گذريل سال هئاسين. منهنجا پڙهندڙ نوجوانو اوهان کي خبر آهي ته اوهان ڇا ڪري سگهو ٿا. انهيءَ جي مطابق پاڻ جي لاءِ حدف مقرر ڪريو. اهو حدف جيڪو اوهان حاصل ڪري سگهو. ٻي صورت ۾ نئين سال جي آخر ۾ اوهان جي حالت ساڳي رهندي. جهڙي گذريل سال جي آخر ۾ هئي. آئون عرض ڪريان ته هر شخص جي زندگيءَ ۾ مايوسين جا ڏينهن به اچن ٿا. اهو سڀ قدرتي عمل آهي پر اهڙا احساس تڏهن نقصان پهچائيندا آهن جڏهن اوهان پنهنجو پاڻ کي انهن خيالن جي اڳيان زير ڪري ڇڏيو ٿا ۽ پوءِ انهن مان نڪرڻ نٿا چاهيو. ياد رکو بهتر کان بهتر ڪري ڏيکارڻ جي لاءِ پنهنجو پاڻ کي مايوسي ۽ نااميدي وارن اهڙن خيالن مان ڪيئن سگهو. انهيءَ ڪري جو جڏهن دنيا جا اوهان جهڙو جسم، اوهان جهڙو دماغ رکندڙ ٻيا ماڻهو پنهنجن خوابن کي حاصل ڪري سگهن ٿا ته پوءِ اوهان اهو سڀ ڇو نٿا حاصل ڪري سگهو؟ ڇو اوهان پنهنجي ڏٺل خوابن کي حقيقت جو لباس نٿا پارائي سگهو؟ اوهان کي به پنهنجي منزل، پنهنجا خواب حاصل ڪرڻ جي ڪوشش ڪرڻ گهرجي.

ياد رکو ضرورت صرف مثبت سوچ ۽ منظم طريقيڪار جي آهي. آئون عرض ڪريان ته 2025ع هاڻ تاريخ جو حصو بڻجي چڪو آهي ۽ اسان 2026ع جي راهن جا رولاڪ بڻجي چڪا آهيون. پهرين عالمي جنگ پنهنجا 100 سال پورا ڪري چڪي ۽ ٻي عالمي جنگ پنهنجا 100 سال پورا ڪرڻ جي ويجهو ٿيندي وڃي پر انهن ٻنهي جنگن جا ڏنل زخم اڄ به انسانيت جي وجود تي نمايا نظر اچي رهيا آهن. اسان کي ماضيءَ جي ڏنل پنهنجي پاڻ کي انهن زخم مان گهٽ ڪجهه سکڻ کپي ها پر افسوس جو اسان صرف ڏينهن ملهائڻ جي حڪمت عملي ناهڻ تي ئي پنهنجون توانائيون وڃايو ڇڏيون. هاڻي ضرورت انهيءَ امر جي آهي ته اسان پنهنجي جوڙاري جو جائزو وٺي پنهنجي نوجوانن جي مستقبل جو تعين ڪريون ۽ پوءِ پنهنجي ذهنن ۾ ايندڙ انهيءَ سوال جو جواب ڳوليون ته حالات ۽ واقعات اسان کي ڪهڙي طرف وٺي وڃي رهيا آهن؟ ڇا دنيا هڪ دفعو ٻيهر وري انهيءَ المناڪ ۽ وحشتناڪ انجام ڏانهن ته نه پئي وڃي؟ اهڙي طرح جا ٻيا بيشمار خدشات انسانيت جي بقا تي سواليه نشان بڻجي تسلي بخش جوابن جا منتظر آهن. بظاهر ميدانِ ڪارزار تبديل ٿي چڪو آهي.

اسان جا نئين دور جا صاحبانِ حيثيت ڪٿي اسان جي نوجوانن کي ترقي جا خواب ڏيکاري بُک ۽ بيروزگاري واري دور ۾ ٻيهر وٺي ته نه وڃي رهيا آهن؟ هاڻ اسان جي ڊگري يافته نوجوانن کي بُک ۽ بيروزگاري واري انهيءَ ميدانِ ڪارزار جو حصو بڻجڻ کان پاسو ڪرڻ گهرجي. هن ڪي هاڻ اِهو سوچڻ کپي ته بُک ۽ بيروزگاري ئي شڪست جي لاءِ وڏو هٿيار آهي، جنهن جي مثال ماضي ۾ ايٽمي ملڪ هجڻ جي باوجود يو ايس ايس آر جو ٽٽي وڃڻ آهي. انهيءَ مان واضح ٿئي ٿو ته هاڻ ميدان جنگ جي حڪمت عملي تبديل ٿي چڪي آهي. آئون عرض ڪريان ته ابراهم لنڪن چوي ٿو ته: 'جيڪي ٻين کي آزاديءَ کان محروم ڪن ٿا. اهي پنهنجي لاءِ به انهيءَ جو حق نٿا رکن.' پر ڏٺو وڃي ته اسان جي معاشري جو نوجوان پنهنجو پاڻ کي ائين ٿو پيش ڪري جڻ ته هن غلاميءَ جون زنجيرون لاهي اڇلائي ڇڏيون هجن. 2026ع ۾ داخل ٿيڻ کان اڳ اسان جي نوجوانن کي ياد رکڻ گهرجي ته ذهني غلامي وڌيڪ خطرناڪ هوندي آهي. پنهنجي معاشري جي لاءِ. چاڪاڻ ته اها غلامي پنهنجي ايندڙ نسلن کي به ڪيترائي صدين تائين هر دور جي صاحبانِ حيثيت جو غلام بڻائي ڇڏيندي آهي. ياد رکو اڄ جي دور ۾ اڻ ڏٺل غلامي معاشرتي نظام جو حصو بڻجي چڪي آهي. جنهن جي ڪري اسان جو نوجوان پنهنجي ناڪامين جي ذميداري نظام جي خرابي ۽ ڪڏهن معاشري جي معاشي ۽ سماجي ناهموارين جي نالي ڪريو ڇڏي پر هُو ماضي جي ورق گرداڻي نٿو ڪري. اسان جي بدنصيبي اِها آهي ته هر دور ۾ غلامي ڪنهن نه ڪنهن انداز ۾ اسان جي معاشري ۾ پنهنجو وجود زنده رکندي اچي. ياد رکو هاڻ اسان کي بُک ۽ بيروزگاري مان نڪرڻ جو ڪو به رستو نظر نه پيو اچي ۽ پري پري تائين ڪا به اسان جي ذهن ۾ منصوبابندي نه آهي. اسان وٽ بيروزگاريءَ جو وڏو سبب هميشه صاحبانِ حيثيت جي سوچ رهي آهي.

محسوس اسان کي انهيءَ ڪري نٿو ٿئي جو هاڻي غلامن جا زيور تبديل ٿي ويا آهن. مثال اڳي غلامن جي هٿن ۾ هٿڪڙيون، پيرن ۾ بيڙيون ۽ ڳچي ۾ طوق وڌا ويندا هئا. انهيءَ ڪري جو اهو غلام نوجوان اڻ پڙهيل هو. هُو انهن کي لوهه جا ڳهه سمجهندو هو پر اڄ جو نوجوان پڙهيل لکيل ڊگري يافته نوجوان انهن لوهه جي زيورن کي پنهنجي توهين ٿو سمجهي. تنهن ڪري چالاڪ آقا اهي زيور تبديل ڪري هاڻ ڊگري يافته. پنهنجي غلام کي بهترين ڪاٽن جو وڳو پارائي هٿ پير ۽ ڳچي ته ڇا پر سڄي جسم کي ڪاٽن جي هن زيور سان قيد ڪريو ويٺو آهي. اهو ڪاٽن جو وڳو هن ڊگري يافته نوجوانن کي اِهو احساس ٿيڻ به ناهي ڏيندو ته آئون غلام آهيان. پوءِ پلي هُو نوجوان نعرن ۽ نغمن تي نچندو وتي پر جيڪڏهن منهنجو مخاطب نوجوان ڪليل دل سان ۽ ٿڌي دماغ سان ماضيءَ جي تاريخ کي پڙهندو ۽ حال جي حقيقت تي غور ڪندو ته هُو پاڻ اهو تسليم ڪندو ته ساڳي غلامي اڄ به موجود آهي. فرق صرف اِهو آهي ته اڳيون غلام اڻ پڙهيل هو. هاڻوڪو غلام ڊگري يافته آهي ياد رکو جيڪڏهن اوهان ايندڙ دور ۾ انهيءَ غلاميءَ کي معاشري مان پاڙان ڪيڻ چاهيو ٿا ته پوءِ اوهان کي نيلسن منڊيلا جي انهن لفظن تي عمل ڪرڻو پوندو ته، 'سڀ کان ڏکيو ڪم معاشري کي تبديل ڪرڻ نه پر پنهنجي ذات کي تبديل ڪرڻ آهي.' جڏهن اوهان پنهنجي ذات ۾ تبديلي آڻندي ته پوءِ ازخود غلاميءَ جو وجود اوهان جي معاشري مان ختم ٿي ويندو پر تبديلي زباني نه عملي هجي. زندگي منظم ٿيڻ گهرجي پر اهڙي طريقي سان جيڪا سمجهه ۾ اچي ۽ قابل عمل هجي. هن پيغام سان توهان سڀني کي منهنجي طرفان نئون سال مبارڪ هجي. منهنجي دعا آهي ته هي نئون سال توهان جي لاءِ تمام گهڻيون خوشيون آڻي ۽ توهان ٻين جي لاءِ خوشيون آڻڻ جو سبب بڻجو آمين!

ٽرمپ جي نيو ايئر پارٽي ۽ مهاجرن جي دلين ۾ 2026ع جي دستڪ!

راجا زاهد اختر خانزاده

آمريڪا، جنهن کي ڏهاڪن کان خوابن جي سرزمين سڏيو ويندو آهي جتي دنيا جي ڪنڊ ڪُڙڇ مان ماڻهو بهتر مستقبل جي اميد سان پهچن ٿا. اِهوئي آمريڪا ڪڏهن ڪڏهن پنهنجن ئي خواب ڏسندڙن لاءِ خاموش خوف جي علامت بڻجي وڃي ٿو. اهڙوئي هڪ لمحو صدر ڊونلڊ ٽرمپ جي نيو ايئر ايوا پارٽي جي صورت ۾ سامهون آيو. جڏهن فلوريڊا جي شاندار پام بيچ ڪلب مارا لاگو ۾ جشن جاري هو روشنين سان سينگاريل بال روم، بليڪ ٽاءِ لباس، طاقت ۽ اختيار جا نشان ۽ پس منظر ۾ موسيقي گونججي رهي هئي هن تقريب ۾ ميگا دنيا جي ڪيترين ئي اهم شخصيتن شرڪت ڪئي جن ۾ نيويارڪ سٽي جو اڳوڻو ميئر روڊي جوليانيءَ، مائي پلو ڪمپني جو سي اِي او مائيڪ لنڊل ۽ آمريڪي اٽارني جينين پيرو شامل هئا صدر ٽرمپ جا ٽئي پٽ، خاتونِ اول ميلانيا ٽرمپ ۽ اسرائيلي وزيراعظم بينجمن نيتن ياهو پڻ هن شاهاڻي تقريب ۾ موجود هئا اهي سڀ آمريڪا جي سياسي، معاشي ۽ سفارتي طاقت جا نمائنده چهرا هئا پر انهيءَ ئي تقريب ۾ هڪ اهڙو لمحو به آيو جنهن جشن کي هڪ علامت ۾ تبديل ڪري ڇڏيو پارٽي دوران وائيٽ هائوس جي ڊپٽي چيف آف اسٽاف اسٽيڦن ملر ۽ هوم لينڊ سيڪيورٽي جي سيڪريٽري ڪرسٽي نوئم کي مشهور گيت 'آئس آئس بيبي' تي ناچ ڪندي ڏٺو ويو ظاهر ۾ اها رڳو موسيقي هئي، رڳو هڪ پراڻو پاپ گانو پر آمريڪا ۾ رهندڙ لکين مهاجرن جي دلين لاءِ اِهو گيت هڪ اشارو بڻجي ويو اِهو اشارو ان ڪري هو جو اسٽيڦن ملر ۽ ڪرسٽي نوئم اُهي نالا آهن جن کي صدر ڊونلڊ ٽرمپ جي سخت ترين مهاجرت پاليسين جو چهرو ۽ دماغ سمجهيو وڃي ٿو ۽ انهيءَ علامتي لفظ 'آئس' جي چالو هيٺ سندن ناچ هڪ اهڙي پيغام جي صورت اختيار ڪري ويو. جيڪو لفظن کان وڌيڪ تيز وڌيڪ ٿلهو ۽ وڌيڪ ڊگهي عرصي تائين اثر ڇڏيندڙ محسوس ٿيو.

هتي اهو سمجهڻ ضروري آهي ته 'آئس' رڳو هڪ لفظ يا گيت جو حصو ناهي آئس اصل ۾ اميگريشن اينڊ ڪسٽمز انفورسمنٽ جو مخفف آهي جيڪو آمريڪا جو هڪ وفاقي ادارو آهي ۽ هوم لينڊ سيڪيورٽي کاتي جي ماتحت ڪم ڪري ٿو هن اداري جي ذميواري آمريڪا جي مهاجرت قانونن تي عمل ڪرائڻ غيرقانوني طور رهندڙ ماڻهن جي سڃاڻپ، گرفتاري، حراست ۽ ڪن حالتن ۾ ملڪ بدري آهي دنيا جي ڪيترن حصن ۾ جتي مهاجرت کي قانوني عمل سمجهيو وڃي ٿو. آمريڪا ۾ 'آئس' جو نالو خوف جي علامت بڻجي چڪو آهي چاڪاڻ ته هن اداري جون ڪارروايون اڪثر گهرن، ڪم جي جڳهن ۽ عدالتن کان ٻاهر ٿينديون آهن انهن ڪارروائين جي نتيجي ۾ خاندان ٽٽندا آهن ٻار والدين کان الڳ ٿي ويندا آهن ۽ سالن کان آمريڪا ۾ رهندڙ ماڻهو اوچتو بي يقيني جي اونداهه ۾ ڌڪيا ويندا آهن انهيءَ سبب 'آئس' هاڻي رڳو هڪ ادارو نه رهيو آهي، پر مهاجر برادرين لاءِ هڪ نفسياتي خوف جي علامت بڻجي چڪو آهي.

اهڙي پس منظر ۾ مارا لاگو جي اها وڊيو رڳو هڪ تفريحي ڪلپ نه رهي وڊيو ۾ اسٽيڦن ملر نسبتاً ٻي اثر انداز ۾ لفظن جي نقل ڪندي نظر اچي ٿو. پوءِ ڪيمرا ڦري ڪرسٽي نوئم ڏانهن اچي ٿي جيڪا هٿ هوا ۾ ڪئي زور سان 'آئس آئس بيبي' چوي ٿي هن مختصر ڪلپ کي اسٽيڦن ملر جي زال ۽ پوڊڪاسٽ ميزبان ڪيٽي ملر سوشل ميڊيا پليٽ فارم ايڪس تي پوسٽ ڪيو ۽ اِهي 11 سيڪنڊ مهاجرت جي سڄي بحث ۾ هڪ نئين علامت بڻجي ڦهلجي ويا.

سوشل ميڊيا تي ردِعمل اهوئي آيو. جيڪو طاقت جي جشن ۽ عوام جي بي وسي جي وچ واري فاصلي مان جنم وٺندو آهي. ڪنهن لکيو: 'هي اهو منظر آهي، جيڪو مان دوزخ بابت تصور ڪندو آهيان' ڪنهن ان کي 'ڪرنج' چيو هڪ صارف لکيو: 'مان انٽرنيٽ جي شروعات کان هتي آهيان. ان کان وڌيڪ شرمناڪ شيءِ ڪڏهن نه ڏٺي' ڪنهن ياد ڏياريو ته ماضيءَ ۾ طاقتور حڪومتي عملدار عوام جي نظرن کان لڪل رهندا هئا ۽ هاڻي اهڙا منظر ڏسي اندازو ٿئي ٿو ته اقتدار ۾ ويٺل ماڻهو ڪيترا غيرسنجيده ٿي چڪا آهن. ڪنهن تلخي سان لکيو: 'جڏهن آمريڪي عوام مشڪلاتن ۾ آهي، توهان پارٽيون ڪندا رهو' پر انهيءَ هجوم ۾ هڪ ٻيو هجوم به هو. اهي ماڻهو جن جيو ته اها رڳو تفريح آهي، خوشي ملهائڻ آهي ۽ لبرلز کي به ڪڏهن 'مزا ڪرڻ' گهرجن هي دفاع به پنهنجي جاءِ تي هڪ حقيقت کوليندو آهي ته جديد سياست ۾ پاليسي هاڻي رڳو فائلن ۽ قانونن تائين محدود نه رهي آهي، پر تصويرن، وڊيوز، ناچن ۽ وائرل ڪلپس جي صورت ۾ به سامهون اچي ٿي.

اِها رات رڳو هڪ وڊيو نه هئي، پر هڪ مڪمل اسٽيج هئي جڏهن هڪ مهاجر ملڪ جي اشرافيه هڪ ئي هال ۾ گڏ هجي ۽ انهيءَ هال ۾ 'آئس' جو نعرو گونججي. ته اهو رڳو اتفاق نٿو لڳي. خاص طور تي انهن ماڻهن لاءِ. جن جي زندگي جو هر نئون سال انهيءَ خوف سان شروع ٿئي ٿو ته ڪٿي نئين سال جي پهرين صبح ڪنهن دستڪ جي پهرين آواز ۾ تبديل نه ٿي وڃي ساڳئي تقريب ۾ خيرات ۾ لاءِ نيلامي به ٿي. جتي مسيحي فنڪاره وينيشا هورابوئينا حضرت عيسيٰ جي خيالي تصوير تيرڙيءَ سان ناهي. جيڪا 2.75 ملين ڊالرن ۾ وڪرو ٿي صدر ٽرمپ موجب اها رقم سينٽ جوُڊ اسپتال ۽ مقامي شيرف جي آفيس کي ڏني ويندي اها خيرات پنهنجي جاءِ تي هڪ حقيقت آهي پر اها حقيقت به قائم رهي ٿي ته هڪ ئي ملڪ ۾ نيڪيءَ جي فن پارن جي نيلامي ۽ خوف جي نظام جي واڌ ويجهه ساڳئي وقت ٿي سگهي ٿي هاڻي سوال اهو ناهي ته ناچ ڪرڻ ڏوهه آهي يا نه. اصل سوال اِهو آهي ته ناچ ڪهڙيءَ جي سامهون آهي. ڪنهن جي تڪليف مٿان آهي ۽ ڪنهن جي خوف جي وچ ۾ آهي اسٽيڦن ملر ۽ ڪرسٽي نوئم جي علامتي حيثيت ان ڪري ڳري آهي جو 2025ع ۾ جيڪي ڪجهه ٿيو. اهو رڳو سرحدن تي نه ٿيو، پر آمريڪا جي اندر به ٿيو.

اعداد و شمار ٻڌائن ٿا ته 30 نومبر 2025ع تي آئس جي حراست ۾ 65 هزار 735 ماڻهو موجود هئا، جن مان 73.6 سيڪڙو وٽ ڪو به ڏوهن وارو رڪارڊ نه هو يعني لڳ ڀڳ ٽي پاڱي چار ماڻهو مجرم نه هئا، پر رڳو مهاجرتي ڪاغذن جي مسئلن يا قانوني ڪمزورين جي سزا ڪاٽي رهيا هئا. پرزن پاليسي انيشئيٽو جي تحقيق موجب، جون 2025ع ۾ آئس جي حراست ۾ موجود 56 هزار کان وڌيڪ ماڻهن مان 73 سيڪڙو وٽ ڪو به مجرمانه رڪارڊ نه هو جڏهن ته رڳو 3 سيڪڙو اهڙا هئا، جن تي انتهائي پُرتشدد ڏوهن جا الزام هئا. اهي انگ اکر ان بيانيي کي للڪارين ٿا، جيڪو هر گرفتاري کي 'خطري وارو ڏوهاري' قرار ڏئي جائز ٺهرائي ٿو. (هلندڙ)

اڄوڪو ڏينهن 03 جنوري

ڪيرت ٻاٻاڻي

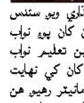

ڪيرت چوئٿرام ٻاٻاڻي سنڌي ٻوليءَ جو هڪ وڏو اديب ۽ آزاديءَ واري هلچل جو هڪ سرگرم ڪارڪن هو سنڌس جنم جو هنڌ تعلقي سڪرنڊ جو ڳوٺ موريو لاکو هو، جتي هن 3 جنوري 1922ع تي جنم ورتو. اُجا چئن سالن جو مس هو ته سندس والد پرلوڪ پڌاري ويو سندس خاندان ڳوٺ ڇڏي ٻهرپائين صابو راهو ۽ ان کان پوءِ نواب شاهه ۾ اچي آباد ٿيو ڪيرت مئٽرڪ تائين تعليم نواب شاهه ۾ حاصل ڪئي هو ننڍپڻ هوندي کان ڪي نهايت هونهار شاگرد هو ۽ اسڪول ۾ ڪلاس مانيٽر رهيو هن اسڪول پاران منعقد ڪرايل هڪ مزاحيه اسٽيج ڊرامي ۾ هڪ پوڙهي ماڻهوءَ جو ڪردار ادا ڪيو ڊرامي جو نالو هو 'پوڙهي جو پرڻو' حب الوطني تنديڻ کان ئي سندس سنڌ سنڌ ۾ سمايل هئي 1942ع ۾ مهاتما گانڌيءَ جڏهن 'هندستان ڇڏيو' تحريڪ جو بنياد وڌو ته ڪيرت به انهيءَ تحريڪ جو حصو بڻجي ويو ۽ نواب شاهه ۾ شاگردن جي جلوس جي سرواڻي ڪيائين هن کي گرفتار ڪري ٻهراڻين حيدرآباد جيل ۽ پوءِ سکر جيل ۾ رکيو ويو. ٻارهن مهينا جيل ڪاٽڻ بعد مئٽرڪ جو امتحان پاس ڪيائين هن وڌيڪ تعليم لاءِ ڪراچيءَ جي ڊي جي ڪاليج ۾ داخلا ورتي ڪراچيءَ ۾ به هو آزاديءَ واري تحريڪ جو سرگرم ڪارڪن رهيو هندستان جي ورهاڱي کان پوءِ مٿس ڪوڙا الزام لڳائي جيل ۾ بند ڪيو ويو ۽ ٻارهن مهينن کان پوءِ انهيءَ شرط تي آزاد ڪيو ويو ته هو 24 ڪلاڪن اندر سنڌ جي سرزمين کي ڇڏي هندستان ويندو هو ڪجهه وقت مرحوم حيدر بخش جتوئيءَ وٽ رهيو پر نيٺ مئي 1949ع ۾ پنهنجو اباڻو ڏيهه ڇڏي ممبئي روانو ٿي ويو هن ممبئيءَ ۾ بي اي ۽ ايل ايل بي جون سندون حاصل ڪيون هندستان ۾ هي اديبن جي انهيءَ سٿ جو حصو رهيو جن جي ڪوششن سان سنڌي ٻوليءَ کي هندستان جي قومي ٻولين ۾ شامل ڪيو ويو هو 18 سالن تائين اکل ڀارت ۽ ساهت سڀا جو صدر رهيو هن 15 ڪتاب لکيا جن ۾ ڪهاڻيون، ترجما، سفرناما، شاعري، ناٽڪ ۽ مقالا شامل آهن هن 1991ع کان ماهوار رسالو 'سنڌ سڄاڳ' (سنڌيءَ ۾) ۽ 'سنڌ رائيزز' جاري ڪيا سنڌي ٻوليءَ جو هي املهه ماڻڪ 7 مئي 2015ع تي اسان کان موڪلائي ويو.

شوڪت سنڌي

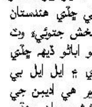

شوڪت سنڌي پنهنجي دور جو مشهور ليکڪ ۽ دادو ضلعي جو نامور سياسي ۽ سماجي اڳواڻ هو هن جو پورو نالو شوڪت علي ولد محب علي قريشي هو ۽ سنڌس جنم 3 جنوري 1939ع تي دادو ضلعي جي ڳوٺ امينائي ۾ ٿيو هن ابتدائي تعليم دادوءَ ۾ حاصل ڪئي ۽ ايم اي ۽ ايل ايل بي تائين تعليم حاصل ڪيائين هو دادو شهر جي سنڌي ادبي سنگت شاخ جي باني ميمبرن مان هڪ هو ۽ انهيءَ شاخ جو جنرل سيڪريٽري پڻ رهيو هن دادوءَ ۾ پنهنجي هم خيال دوستن جي ساٿ سان 'اداره سماجي بهبود' نالي هڪ سماجي تنظيم جو بنياد وڌو ۽ انهيءَ تنظيم پاران هڪ لائبريري قائم ڪئي 1968ع ۾ دادوءَ جي ميونسپل ڪميٽيءَ جو ميمبر چونڊجي ڪيترائي سماجي ۽ ترقياتي ڪم ڪرايائين هو دادوءَ ۾ سنڌ متحده محاذ، سنڌي عوامي محاذ، نيشنل عوامي پارٽي ۽ جيئي سنڌ محاذ جو سرگرم ڪارڪن ۽ عهديدار رهيو هن ون يونٽ خلاف هلندڙ تحريڪ، سنڌي ٻوليءَ کي قومي ٻوليءَ جو درجو ڏيڻ واري تحريڪ، ووٽر لسٽون سنڌيءَ ۾ ڇپرائڻ واري تحريڪ ۽ اهڙين ٻين سنڌ دوست تحريڪن ۾ ڀرپور حصو ورتو. شوڪت سنڌيءَ 30 جون 2002ع تي وفات

شروع ڪيو سنڌ يونيورسٽي انجنيئرنگ ڪاليج (هاڻوڪي مهراڻ يونيورسٽي انجنيئرنگ ۽ ٽيڪنالاجي) مان اليڪٽريڪل انجنيئرنگ ۾ گريجوئيشن ڪرڻ بعد آمريڪا روانو ٿي ويو، جتي هارورڊ يونيورسٽيءَ مان بي بي اي ۽ ڪئليفورنيا ڪوسٽ يونيورسٽيءَ مان ايم بي اي جون سندون حاصل ڪيائين پاڻ هڪ ڊگهي عرصي تائين آمريڪا جي بزنس ۽ ٽيڪنالاجيءَ وارن شعبن ۾ هڪ معاشي ماهر طور خدمتون سرانجام ڏيندو رهيو آهي اقبال ترين پنهنجي شاگرديءَ واري دور ۾ هڪ سرگرم شاگرد اڳواڻ طور ياد ڪيو وڃي ٿو پاڻ جيئي سنڌ اسٽوڊنٽس فيڊريشن جو پهريون باني صدر رهيو پاڻ 'سنڌي ائسوسيئيشن آف نارٿ آمريڪا' ۽ 'فورم فار جسٽس اينڊ ڊيموڪريسي ان پاڪستان' جو صدر پڻ رهي چڪو آهي.

ڊاڪٽر امجد سراج ميمڻ

اڄ مشهور تعليمي ماهر ۽ انتظامي سربراهه ڊاڪٽر امجد سراج ميمڻ جي سالگرهه جو ڏينهن آهي پاڻ سنڌ جي برک اديب ۽ دانشور مرحوم سراج ميمڻ جو فرزند آهي ۽ سندس جنم 3 جنوري 1963ع تي حيدرآباد ۾ ٿيو ابتدائي تعليم ڪراچيءَ جي حبيب پبلڪ اسڪول مان حاصل ڪيائين ان بعد ڪيڊٽ ڪاليج حيدرآباد مان علم جي اڃ اجهائي ٻارهين ڪلاس جو امتحان پاس ڪيائين اڳتي هلي ڊائو ميڊيڪل ڪاليج (هاڻوڪي يونيورسٽي) مان 1988ع ۾ ايم بي بي ايس جي سند حاصل ڪيائين ان بعد رائل ڪاليج آف سرجنس ايڊنبرا مان ايف سي آر ايس ڪيائين عملي زندگيءَ جي ابتدا ڊائو ميڊيڪل ڪاليج ڪراچيءَ ۾ اسسٽنٽ پروفيسر طور ڪيائين پنهنجي محنت ۽ لياقت سان ترقي ڪري 2007ع ۾ پروفيسر آف سرجري ۽ 1917ع ۾ پروفيسر ايمريٽس جهڙا اهم عهدا ماڻيائين هن انهيءَ يونيورسٽيءَ جي سرجريءَ واري شعبي جي چيئرمين ۽ سرجريءَ واري فيڪلٽيءَ جي ڊين طور پڻ ڪم ڪيو 2021ع تي کيس جناح سنڌ ميڊيڪل يونيورسٽيءَ جي وائيس چانسلر مقرر ڪيو ويو ادبي دنيا ۾ به هن سرانهه جوڳو ڪردار ادا ڪيو آهي هن ڪيترائي ڪتاب سنڌيءَ مان انگريزيءَ ۾ ۽ انگريزيءَ مان سنڌيءَ ۾ ترجمو ڪيا آهن پاڪستان سرڪار کيس 'ستاره امتياز' جي تمغي سان نوازيو.

شهلا گل

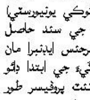

اڄ مشهور ماڊل، اداڪاره ۽ گلوڪاره شهلا گل جي جنم جو ڏينهن آهي هن جو جنم 3 جنوري 1985ع تي مٽياريءَ ۾ ٿيو هن ٿلف عليءَ جي گيت 'جانيءَ مونکي ماري وڌو' ۾ پهريون ڀيرو ماڊلنگ ڪئي ان بعد هن ٻين گيتن تي به ماڊلنگ ڪئي هن ڳائڻ جي سکيا پنهنجي والد کان حاصل ڪئي راڳ جي راڻي عابده پروين کان به موسيقيءَ جا ڪجهه سبق ورتائين هن ٽيليويزن جي ڪافي ڊرامن ۾ اداڪاريءَ جا جوهر ڏيکاريا آهن هڪ نجي ٽيليويزن چئنل تي ميزبانيءَ جا فرض به سرانجام ڏنا اٿس هن جا ڪيترائي وڊيو گيت رڪارڊ ٿي چڪا آهن جن کي چڱي مقبوليت حاصل ٿي آهي هن جو 25 آڪٽوبر 2010ع تي ڪاشف آگاڻيءَ سان وهانءُ ٿيو کيس بهترين فيميل سنگر ۽ بيسٽ هوسٽ جا ايوارڊ ملي چڪا آهن.

مختيار انڙ

سيپٽمبر 1915ع تي خيرپور ميرس ۾ ٿيو کيس ڪوڏائي طور 'ادي بيبي' ڪوٺيو ويندو هو. سندس گهر وارو جسٽس فيروز نانا سنڌ جو مشهور قانوندان هو شيرين فيروز نانا ڪيترين ئي ٻولين جي ڄاڻو هئي، کيس سنڌي، فارسي ۽ انگريزي ٻولين تي عبور حاصل هو اطالوي، جرمن، ترڪي ۽ روسي ٻولين جي به چڱي ڄاڻ حاصل هئس. ڪتابن ۽ زيورن جو خاص شوق هئس. سنڌي ڀرت ۽ هٿ جي هنرن جي به سٺي ڄاڻ هئس. هن به ڪتاب لکيا: سنڌي ايمبرائڊري ۽ ليٽرس ٽو ايملي هن 3 جنوري 1996ع تي لاڏاڻو ڪيو.

آسانند چيتانند اتمچنداڻي

آسانند چيتانند اتمچنداڻي سنڌي ٻوليءَ جو هڪ پلوڙ قلمڪار، نقاد، صحافي ۽ محقق هو کيس ادبي دنيا ۾ 'آڪي جي آتم' جي تخلص سان سڃاتو وڃي ٿو هو 1941ع کان 2005ع تائين لاڳيتو لکندو رهيو کيس سنڌي ادب جي هلندڙ گهمندڙ انسائيڪلوپيڊيا ڪوٺيو ويندو هو هن سنڌي ٻوليءَ کي هندستان جي قومي ٻولين ۾ شامل ڪرائڻ ۾ نمايان ڪردار ادا ڪيو ۽ 1959ع کان 1963ع تائين اکل ڀارت سنڌي ٻولي ۽ سنڌي سڀا جو جنرل سيڪريٽري رهيو هن ماهوار 'نئين دنيا'، هفتيوار 'سنڌو ڌارا' ۽ روزاني 'سنڌو سماچار' ۽ 'سنڌو سنسار' جي ايڊيٽر طور سنڌي ادب جي واڌاري لاءِ لاثاني خدمتون سرانجام ڏنيون سنڌي ادب جي مايه ناز ليکڪا سنڌري اتم چنداڻي سندس گهر واري هئي سنڌي ادب جي هن انمول هيري 16 ڊسمبر 1923ع تي سنڌ جي منگهن واري شهر حيدرآباد ۾ پنهنجي حياتيءَ جي سفر جي ابتدا ڪئي هو حيدرآباد جي مشهور ڊي جي نيشنل ڪاليج (هاڻوڪي گورنمينٽ ڪاليج يونيورسٽيءَ) ۾ پڙهيو جتي شاگرد يونين جو جنرل سيڪريٽري چونڊيو هن مهاتما گانڌيءَ جي 'هندستان ڇڏيو' تحريڪ ۾ ڀرپور شرڪت ڪئي انهيءَ تحريڪ ۾ حصي وٺڻ جي ڏوهه ۾ انگريز سرڪار کيس هڪ سال قيد جي سزا ڏني لکڻ جي شروعات 1941ع ڌاري ڪيائين سندس شروع واريون لکڻيون ڪاليج جي ميگزين 'گليلي' ۾ ڇپيون هو ڪجهه وقت انهيءَ ميگزين جو ايڊيٽر پڻ رهيو هن 25 کان به وڌيڪ ڪتاب لکيا. ٻوليءَ ۽ ادب جي خدمت جي مڃتا طور کيس ڪيترائي ايوارڊ مليا. تاريخ 3 جنوري 2005ع تي ادب جي دنيا هن عظيم ليکڪ کان هميشه لاءِ محروم ٿي وئي.

نياز همايوني

اڄ سنڌ جي قادرالڪلام شاعر ۽ مترجم مرحوم نياز همايونيءَ جي ورسيءَ جو ڏينهن آهي هو پهرين اپريل 1930ع تي شڪارپور ضلعي جي ڳوٺ همايون ۾ ڄائو سندس اصل نالو مشتاق علي نيازالدين ڪوري هو پر ادبي افق تي نياز همايوني جي نالي سان وهائو تارو بڻجي ٽڪري ٽروار ٿيو سندس والد قائم الدين همايوني هڪ غريب هاري هو هن ابتدائي تعليم پنهنجي ڳوٺ مان حاصل ڪئي ان بعد فارسي ۽ عربيءَ جي تعليم مختلف مدرسن مان حاصل ڪرڻ بعد حڪمت جو پيشو اختيار ڪيائين اڳتي هلي شڪارپور ڇڏي حيدرآباد اچي

هن حڪمت تي به ڪتاب لکيا. سندس شاعريءَ جي مجموعن مان 'ڪرتيءَ جا گيت' ۽ 'ساٿيهه جي ساڪ' سنڌ ۾ گهڻو مقبول ٿيا. هن جي شاعريءَ ۾ غزل، گيت، لوڪ گيت، وايون، ڪافيون، دوها ۽ ٻيون صنفون شامل آهن ڪجهه ڪتاب سنڌيءَ مان اردوءَ ۾ به ترجمو ڪيائين هن سرموڙ ساهتڪار 3 جنوري 2003ع تي حيدرآباد ۾ دم ڏنو ۽ ٽنڊي ۾ حوالي ڪيو.

وفا ناٿن شاهي

وفا ناٿن شاهي غزل جو هڪ بهترين شاعر هو. سندس اصل نالو مشتاق علي ولد خيرات علي قريشي هو. سندس جنم هندستاني پنجاب جي هڪ ننڍڙي ڳوٺ ڪڪڙاوالا پنڊيالا ۾ 15 مئي 1943ع تي ٿيو هندستان جي ورهاڱي کان پوءِ 1947ع ۾ سندس خاندان خيرپور ناٿن شاهه جي پرسان ڳوٺ ڳوزو ۾ اچي رهيو. پنج درجا ڳوٺ جي پرائمري اسڪول مان پڙهي مئٽرڪ جو امتحان گورنمينٽ هاءِ اسڪول خيرپور ناٿن شاهه مان پاس ڪيائين. بي اي ۽ ايم اي (پوليٽيڪل سائنس) جون سندون پرائيويٽ شاگرد طور حاصل ڪيائين. خيرپور ناٿن شاهه پنهنجي ادبي سرگرمين جي ڪري ڪافي مشهور رهيو آهي. هن جڏهن هتان جي مشاعرن ۾ وڃڻ شروع ڪيو ته سندس ملاقات محسن ڪڪڙائي ۽ نشتر ناٿن شاهيءَ جهڙن قادرالڪلام شاعرن سان ٿي ۽ ايئن شاعريءَ جو رنگ سندس مٿان چڙهي ويو. نشتر ناٿن شاهيءَ هن جو ادبي نالو 'وفا ناٿن شاهي' تجويز ڪيو ۽ پوءِ اهوئي نالو هن جي سڃاڻپ بڻجي ويو محسن ڪڪڙائيءَ هن جي شاعريءَ کي پختو ۽ پڪو بنائڻ ۾ مدد ڪئي هن 3000 جي لڳ ڀڳ غزل، قطعا، رباعيون، نظم، ٽيڙو، دوها، بيت ۽ گيت لکيا. ڪجهه شاعري اردو ۽ پنجابيءَ ۾ به ڪيائين پر سندس سڃاڻپ سنڌي شاعري ئي آهي سنڌ جي مشهور قلمڪار راشد مورائيءَ وفا ناٿن شاهيءَ کي درد، ديس ۽ دل جي ايمان جو شاعر سڏيو آهي. هن پنهنجي شاعريءَ ۾ غربت، مفلسي ۽ بيوسيءَ جا چٽ به چٽيا آهن ته حسن، عشق، سڪ ۽ سوز جي جذبن کي به خوبصورتيءَ سان لفظن جو روپ ڏنو آهي سندس شاعريءَ جا به مجموعا 'آڪين ۾ الماس' ۽ 'وفا' ڇپجي چڪا آهن. هن پلوڙ شاعر 3 جنوري 2005ع ۾ وفات ڪئي.

حميد سنڌي

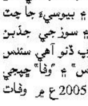

اڄوڪو ڏينهن سنڌ جي نامور اديب، انتظامي سربراهه ۽ تعليمي ماهر مرحوم حميد سنڌيءَ جي ورسيءَ جو ڏينهن آهي. حميد سنڌيءَ جو جنم 12 آڪٽوبر 1939ع ۾ محمد اسماعيل ميمڻ جي گهر ۾ ٿيو. مئٽرڪ تائين تعليم پنهنجي اباڻي شهر نوشهروفيروز مان حاصل ڪيائين. هن زرعي معاشيات ۾ ايم فل ۽ وڪالت جون سندون پڻ حاصل ڪيون. 1961ع کان 1966ع تائين مختلف بينڪن ۾ مينيجر طور ڪم ڪيائين. 1966ع کان 1970ع تائين وڪالت جي پريڪٽس ڪيائين. ان بعد سنڌ يونيورسٽيءَ ۾ امتحانن جي ڪنٽرولر، رجسٽرار ۽ انسٽيٽيوٽ آف سنڌالاجي ۾ ايڊيشنل ڊائريڪٽر طور پنهنجون خدمتون سرانجام ڏنائين. پاڻ ڪاليجن جي ڊائريڪٽر ۽ پبلڪ اسڪول حيدرآباد جي پرنسپال طور پڻ ڪم ڪيو هو سنڌ زرعي يونيورسٽي ٽنڊوڄام ۽ شاهه عبداللطيف يونيورسٽي خيرپور ميرس جو وائيس چانسلر، بيورو آف ڪريڪيولم جو ڊائريڪٽر، سنڌ ٽيڪسٽ بڪ بورڊ جو چيئرمين ۽ سنڌي لينگئيج اٿارٽيءَ جو چيئرمين به رهيو. حميد

"CLASSIFIED ADVERTISMENT"

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب سول/فيملي جج اينڊ جي.ايم-II ڏگهڙي
(روبرو جناب ارشد علي سمون)
فيملي سوٽ نمبر 121 سال 2025

(1) مسمات نينا زال اظهر عباس ڌيءُ بادل (2) عائشه بي بي (عمر اٽڪل 07 سال)، (3) عزادار ماسٽر (عمر اٽڪل 05 سال) (4) پڪيه بي بي (عمر اٽڪل 2.5 سال) سڀ پٽ ڌيئرون اظهر عباس مسلم مائنر معرفت ماءُ/ پليٽنف نمبر 01 سڀ رهندڙ هائوسنگ ڪچي آبادي گنج بخش ڪالوني سٽي ٽنڊوڪوٽ ويجهو سول هاسپيٽل ٽنڊوڪوٽ تعلقو جهڏو ضلعو ميرپورخاص ....پليٽنف...خلاف: اظهر عباس پٽ غلام عباس مسلم بالغ رهندڙ ڪلرڪ آف مختيارڪار آفيس روينيو ڊپارٽمينٽ سنجهورو ضلعو سانگهڙ سيل نمبر: 0303-3460037 ....ڊفينڊنٽ

نالي مٿين ڊفينڊنٽ ڏانهن:

جيئن ته مٿين پليٽنف توهان جي خلاف سوٽ فار رڪوري آف مينٽيننس لاءِ دعويٰ داخل ڪئي آهي. تنهنڪري توهان کي هن اخبار جي اشاعت ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته تاريخ 12-01-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو.

سول/فيملي جج اينڊ جي.ايم-II ڏگهڙي

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب سينئر سول جج-III حيدرآباد
فيملي سوٽ نمبر 134 سال 2025

(1) توفيق احمد ميرائي...پليٽنف...خلاف: (1) الزهره هائيٽس بلڊرز اينڊ ڊولپرز آفيس ايٽ AI-ASR معمار آفيس الزهره ٽاور، سيڪٽر-Z-II گلشن معمار ڪراچي. بي ايڊريس: حيدرآباد سائيٽ آفيس مين حيدرآباد بائي پاس سامهون بٽ ڪواهي هالا ناڪو حيدرآباد. (2) مختيارڪار تعلقو رورل حيدرآباد (3) سب رجسٽرار تعلقو قاسم آباد (4) سنڌ بلڊنگ ڪنٽرول اٿارٽي آفيس سنڌس آفيس واقع سوڪ سينٽر ٿڌي سڙڪ حيدرآباد....ڊفينڊنٽ

نالي مٿين ڊفينڊنٽ ڏانهن:

جيئن ته مٿين پليٽنف توهان جي خلاف سول ايگزيڪيوشن ايپليڪيشن يو/او 21 رول سي پي سي لاءِ دعويٰ داخل ڪئي آهي. تنهنڪري توهان کي هن اخبار جي اشاعت ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته تاريخ 05-01-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو.

ٿرڊ سينئر سول جج حيدرآباد

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب فرسٽ سينئر سول جج ٽنڊوالهيار
ايف.سي سوٽ نمبر 324 سال 2025

غلام شبير پٽ غلام خان ذات ٻهراڻي رهندڙ ڳوٺ لال فقير ٻهراڻي تعلقو ۽ ضلعو ٽنڊوالهيار....پليٽنف...خلاف: (1) چيئرمين نادرا اسلام آباد (2) جنرل مئنيجر نادرا ڪراچي (3) ڊپٽي مئنيجر نادرا يونٽ نمبر 08 لطيف آباد حيدرآباد (4) اسسٽنٽ مئنيجر نادرا سنڌس آفيس ويجهو پوسٽ آفيس ڪورٽ روڊ ٽنڊوالهيار

ڪورٽ نوٽيس

سول/فيملي جج اينڊ جي.ايم-II ميرپورخاص
(روبرو جناب عبدالقادر ڪوسو)
فيملي سوٽ نمبر 171 سال 2025

مسمات اختري ڌيءُ صابر زال محمد اسلام ذات راجپوت رهندڙ ويجهو رباني مسجد گلشن ڪالوني تعلقو ۽ ضلعو ميرپورخاص بي.ايس سيٽلائيٽ ٽائون سيل نمبر: 0320-8387479....پليٽنف...خلاف: محمد اسلام مسلم بالغ ذات راجپوت رهندڙ چمڙا چورنگي بنگلي پاڙو عباسي نگر ڪراچي سيل نمبر 0318-2826374....ڊفينڊنٽ

...

آفيس آف دي چيئرمين پروڪيورمينٽ ڪميٽي
انجنيئرنگ ڊپارٽمينٽ _ ڪراچي ميٽروپوليٽن ڪارپوريشن

ڪيمپ آفيس نمبر.01 پويان دائود انجنيئرنگ يونيورسٽي انجنيئرنگ ڊپارٽمينٽ، K.M.C مسلم آباد ڪراچي

No: CPC/ED/KMC/2025-26/66/Karachi Dated: 02-01-2026

ٽينڊرن گهرائڻ لاءِ نوٽيس

(خريد جو طريقو: سنگل اسٽيج - ٻه لفافا طريقو)

هيٺ ڏنل تفصيلن مطابق، SPPRA جي اي-پروڪيورمينٽ جمع ڪرائڻ جي گهرجن جي مطابق. اهل واڪ ڊينڊرن کان سنگل اسٽيج ٽو اينويلپ پروسيجر تي "EPADS" جي نئين طريقي سان اي-واڪ جي درخواست ڪئي وئي آهي:

سيريل نمبر	اسڪيم جو نالو	ڪٿيل لاڳت	واڪ سيڪيورٽي	ٽينڊر لاڳت (رپيا)	PEC ڪئٽيگري سان ڪوڊس
01	ڪراچي جي ٽرئفڪ ڪوريڊورن جي بحالي ۽ بهتري. (ADP#1942/2025-26)				
اي)	**راشد منهاس روڊ:** شاهراه عثمان K-4 چورنگي کان ڊرگ روڊ (شاهراه فيصل) کان ناگن چورنگي تائين (پيڪيج-01).	1128534805	ڪٿيل لاڳت جو 5%	5000	ڪيٽيگري C-1 يا ان کان مٿي ۾ ڪارگر PEC لائسنس. اسپيشلائيزيشن ڪوڊ CE01، CE02(i)، CE09، CE10، EE06 جي شعبن سان گڏ.
بي)	**ايس اير توفيق روڊ:** لياقت آباد فلائي اوور کان تين هٽي پل تائين (پيڪيج-02).	429090895	ڪٿيل لاڳت جو 5%	5000	ڪيٽيگري C-3 يا ان کان مٿي ۾ ڪارگر PEC لائسنس. اسپيشلائيزيشن ڪوڊ CE01، CE02، CE09، CE10، EE06 جي شعبن سان گڏ.
سي)	**سر شاهه محمد سليمان روڊ:** ڪارساز (شاهراه فيصل) کان ناظم آباد (حبيب بئنڪ چورنگي) تائين (پيڪيج-03).	574878900	ڪٿيل لاڳت جو 5%	5000	ڪيٽيگري C-2 يا ان کان مٿي ۾ ڪارگر PEC لائسنس. اسپيشلائيزيشن ڪوڊ CE01، CE02، CE09، CE10، EE06 جي شعبن سان گڏ.
ڊي)	**پهلوان ڳوٺ روڊ:** حبيب يونيورسٽي کان ريس ڪورس روڊ صفوران تائين (پيڪيج-04).	1998034280	ڪٿيل لاڳت جو 5%	5000	ڪيٽيگري C-1 يا ان کان مٿي ۾ ڪارگر PEC لائسنس. اسپيشلائيزيشن ڪوڊ CE01، CE09، CE10، EE06، CE11(vii) جي شعبن سان گڏ.

لازمي گهرجون:

a. شرڪت ڪندڙن کي پنهنجا ريٽ لفظن ۽ انگن ۾ ٻڌائڻ گهرجن.
b. واڪ تي ڪمپني جي مهر سان گڏ صحيح هجڻ گهرجن.
c. واڪ سيڪيورٽي / سوٽي رقم شرڪت ڪندڙ جي ڪمپني / فرم جي اڪائونٽ مان ڪٽي وڃي.
d. واڪ سيڪيورٽي جي بينڪ گارنٽي يا پي آرڊر واڪ سان گڏ "EPADS SPPRA Sindh" جي ويب سائيٽ تي اپ لوڊ ڪيو ويندو ۽ واڪ کولڻ کان اڳ جسماني طور تي چيئرمين پروڪيورمينٽ ڪميٽي، انجنيئرنگ ڊپارٽمينٽ KMC جي آفيس ۾، دائود انجنيئرنگ يونيورسٽي جي پويان، نيو اير اي جناح روڊ مسلم آباد ڪراچي ۾ جمع ڪرايو ويندو.
e. 200 رپين جي اسٽيمپ پيپر تي انٽيگريٽي پيڪٽ.
f. واڪ ڊينڊر کي کولڻ کان اڳ اين آءِ ٽي ۾ بيان ڪيل ناقابل واپسي ٽينڊر جي قيمت ڪنهن به شيڊيول بينڪ آف پاڪستان کان ڪراچي ميٽروپوليٽن ڪارپوريشن (ڪي ...

...

چيئرمين پروڪيورمينٽ ڪميٽي،
انجنيئرنگ ڊپارٽمينٽ - ڪراچي ميٽروپوليٽن ڪارپوريشن

INF/MM/111/2025

سنڌ گيس پرائيويٽ لميٽيڊ
عام اطلاع
مارڪيٽ سيلز ڊپارٽمينٽ: 03125903419، 03233762122

جنرل باڊي جي بنيادي ميمبرن لاءِ اطلاع

اليڪشن شيڊول براءِ سال 27-2026

خيرپور جي شاگردياڻي ذڪراءِ زينب لاڙڪ ڊرائنگ مقابلي ۾ نمايان پوزيشن حاصل ڪري ورتي

حيدرآباد: عورتون ڪپڙن جا ٽڪرا چونڊي خريد ڪندي رهيون آهن

جام صاحب عورت جو پنهنجي مائٽن جي زيادتين خلاف احتجاج، انصاف جو مطالبو

بدين پوليس جي سال 2025ع جي ڪارڪردگي رپورٽ جاري، 1790 منشيات فروش گرفتار

ٽنڊو محمد خان ۾ حضرت سيد نظر محمد شاهه ۽ سخي پير شارفو شاهه جا عرس شروع

مسڻ وڏي ۾ 13 ورهين جي نينگري جو گهر مان ڦاهو لڳل لاش هٿ

ڊڙو پرسان اٺن ۾ پراسرار بيماري، وات ۽ نڪ مان رت اچڻ سبب مرڻ لڳا

ڀلڙي شاهه ڪريم: شارٽ سرڪٽ سبب ٻن دڪانن کي لڳل باهه جو ڏيک

ٽنڊو محمد خان پريس ڪلب جي چونڊ، محمد حنيف گرگير صدر چونڊجي ويو

مٺي ۾ جونيجا ويلفيئر آرگنائيزيشن جي سنڌ ڏي احتجاجي ڌرڻو

ڪوٽڙي گورنمينٽ هائير اسڪول ۾ سولر سسٽم کي باهه

ماتلي ۾ ميونسپل عملي سان جهيڙي جو واقعو، چاچو ڀائٽيو گرفتار

شهدادپور ۾ پوليس اهلڪارن جون هيپاٽائيٽس ۽ ايچ آءِ وي ٽيسٽون

مورو ويجهو ٽرڪ جي موٽرسائيڪل سان ٽڪر، نوجوان فوت، گهر ۾ ڪهرام

مٺياڻي ۾ ترقياتي منصوبن جو دورو، ڪمشنر حيدرآباد پاران اچانڪ دورو

ار رباب چانڊيو جي خاندان قتل ڪيس ۾ داد عدالت ۾ حاضري دليل پيش

شڪارپور ضلعي ڪائونسل جي چيئرمين جي سينيٽر سيٽن سان گڏجاڻي

خيرپور: ڊي ايچ او جو رورل هيلٿ سينٽر فيض گنج جو اوچتو دورو

شهدادپور لڳ ڪار ۽ چنگچي ٽڪر، هڪ فوت، ٻه زخمي

ڀلڙي شاهه ڪريم ۾ شارٽ سرڪٽ سبب ٻن دڪانن کي باهه

گهوٽڪي ۾ ٻالڪ جو بيگهار جانور تي تشدد جو افسوسناڪ واقعو

مسڻ وڏي پرسان آمريڪا ۽ ڪينيڊا جي خلاف احتجاج

ڪنري جي ماهرن ڪينسر ويڪسين جي تياري ۾ مدد

ٽنڊو آدم ۾ اختر علي مهر جا قاتل گرفتار نه ٿيڻ خلاف احتجاجي مظاهرو

ٺٽي ۾ حادثي ۽ بيماري سبب ٻه ڄڻا فوت، سوڳ ڇانيل

جام صاحب: عورت پنهنجي مائٽن جي زيادتين خلاف احتجاج ڪندي

گهوٽڪي ۾ صحافين جي گڏجاڻي

پاٽڻ پوليس ڏريهي زبردستي پلاٽ تي قبضو ڪيو آهي

ڪوٽڙي: ايس ايس پي آفيس سامهون احتجاج ڪندي ماڻهو

سيوهڻ مان اغوا ٿيل ٻن عورتن بازياب نه ٿيڻ، پوليس ڪارروايون، 2 ڄڻا گرفتار

سنڌ آءِ هلندڙ قبيلائي تڪرارن جي خاتمي لاءِ جيڪب آباد ۾ احتجاجي جلوس

خيرپور ۽ ٽرانسپورٽ مسئلن ۽ بس ٽرمينل سهولتن لاءِ اهم اجلاس

پريس ڪلب جي سينيئر نائب صدر حاجي عبدالله مڪسي جي سالگرهه ملهائي وئي

ڪنري ۾ سيوهڻ ڊولپمينٽ اٿارٽي ملازمن کي پگهار نه ملڻ خلاف مظاهرو

جيڪب آباد: قبيلائي تڪرارن جي خاتمي لاءِ عام انسان تحريڪ پاران احتجاجي مظاهرو

هم اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پاڻ پرنٽرز سان ڇپرائي، عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد سان ڇپرائي جاري ڪيو.